

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

5. ČÍSLO / XIX. ROČNÍK

10 Kč • 0,40 €

6. ÚNORA 2011

Z obsahu:

Týden modliteb

za jednotu křesťanů

Katecheze Benedikta XVI.

při generální audienci

19. ledna 2011

- strana 2 -

Mučedník katolické víry ve Vietnamu

Kardinál František Xaver

Nguyen Van Thuan

- strana 4 -

Církev mučedníků

- strana 6 -

Pronásledování křesťanů ve světě

Nejnebezpečnější jsou
islámské a totalitní země

- strana 7 -

Fatimské děti

Alfons Sarrach

- strana 8 -

Ztracený ráj

Před 400 lety byly
založeny jezuitské
redukce.

Nabízely víru v Krista
a ochranu před
vykořisťováním.

- strana 9 -

Proč jsem jel na Haiti?

Arcibiskup Jan Graubner

- strana 11 -

Ludovico Carracci (1555-1619): Představení Ježíše v chrámu, Museum de Catalunya, Barcelona

Editorial

Pánovo stručné a výstižné podobenství o učednících, kteří jsou soli země a světlem světa, vyjadřuje samu podstatu našeho poslání zde na tomto světě. Svědectví života utvářeného podle Božího obrazu a Boží vůle má být tak výmluvné a přesvědčující, že i ti, kdo dosud Boha nepoznali, jsou uchváceeni vznešeností, působivostí jeho pravdy a jsou vedeni k tomu, aby ho chválili a velebili. Zprávy o životě prvních křesťanů nám dosvědčují, že tomu tak skutečně bylo. Ale už samotný život našeho Pána je příkladem, že „světlo svítící před lidmi“ může mít také zcela opačný účinek. Nikdo nepodával o dobrotivosti a svatosti svého Otce výmluvnější svědectví než jeho Syn, a přece se setkával nejen s těmi, kteří velebili Boha, ale i s těmi, kteří jeho nejsvětější příklad pokládali za rouhání a stal se pro ně kamenem úrazu. Dobrý příklad může nejen vyvolávat obdiv a povzbuzovat k následování, ale může také představovat něco jako výmluvnou výtka a napomenutí a probouzet nevoli, žárlivost a závist. Tento hlavní stimul ďáblovy aktivity, která tak neblaze znamenala první stránky lidských dějin, táhne se jimi dále jako červená nit a prosakuje do myšlení a jednání lidí, Pánovy služebníky nevyjímaje. Je to příznačné proto, kdo se postupně naučili klanět se více sobě než Bohu. Jsou pak ochotni raději se znelíbit Bohu, než aby se znelíbili sami sobě. „Kolik je to reptání, kolik zlé vůle, kolik nenávisti, a dokonce pohoršení a stížnosti, kolik nespravedlnosti a závisti mezi mými! Kolik je to žárlivosti, kolik rozepří, zjevných obvinění a kolik roztrpčenosti, pýchy a nenávisti pěstované v nitru, zaslepeném touto vášní. Škoda, která z toho vzniká, je těžká, zraňuje moji Církev a moje Srdce. Je to něco velmi bolestného, co Mě zarmucuje, a horoucně si přeji, aby to bylo odstraněno.“ Tak si trpce stěžuje Pán své služebnici Conchitě Armidě na své závistivé

služebníky. Snad nejmarkantnější příklad zhoubného působení žárlivosti a závisti, jakou může vyvolat světlo opravdu na svícen postavené, představuje osud Tovaryšstva Ježíšova. Boží prozřetelnost povolala svatého Ignáce, aby založil tento řád v době, kdy ho církev těžce poznamenaná předreformačními zlořády a reformačními zmatky nejvíce potřebovala. Byl to řád, který se vyznačoval mimořádnou věrností papeži, vojenskou organizací a kázní a dokázal shromáždit vynikající osobnosti, kterým dal navíc skvělou formaci a možnosti dále rozvinout své schopnosti, aniž by přitom omezoval svůj kolektivistický duch. Jezuité dokázali v krátkém čase vybudovat síť svých institucí takřka na celé zeměkouli. V Evropě přivedli velké množství protestantů zpět do katolické církve. Vybudovali zde školství, které připravovalo schopnou katolickou elitu. Vychovali mnoho světců. Obnovili mezi širokými masami ducha pravé víry a zbožnosti. Hlásali evangelium jak na Dálném východě, tak na Západě. Evangelizovali Kanadu, Arizonu a Kalifornii a zásobovali misionáři Latinskou Ameriku, kde se skvostem Tovaryšstva a úspěchem prakticky uplatněného evangelia stal jejich „Jezuitský stát v Paraguayi“.

Takřka ve stejné době však rozvinula svou aktivitu společnost svobodných zednářů, která si stanovila cíle přesně opačné. Usilovala především o to, podřídit všechno náboženství státní moci. Vyvolala hnutí, které chtělo všechno posuzovat jen lidským rozumem, který odmítá všechno staré a to, čemu nerozumí, označuje za pověru. Vyprovokovala v katolických zemích hnutí, které závidělo protestantským panovníkům jejich moc a vliv na své zcela poddajné duchovenstvo. Osobnosti, které samy byly spíše amorální, začaly podkopávat všechno nadpřirozené. Usilovaly odstranit pobožnosti, svátky a uctívání

Pokračování na str. 13

Týden modliteb za jednotu křesťanů

*Katecheze Benedikta XVI.
při generální audienci 19. ledna 2011*

Drazí bratři a setry, slavíme Týden modliteb za jednotu křesťanů, v němž všichni, kteří věří v Krista, jsou zváni, aby se sjednotili v modlitbě a svědčili o hlubokém poutu, jaké existuje mezi nimi, a prosili o dar plného společenství. Fakt, že na cestě budování jednoty má ústřední postavení modlitba, je prozřetelnostní: to nám ještě jednou připomíná, že jednotu nemůže být prostě výsledkem lidské činnosti; ona je především Božím darem, který spočívá v růstu společenství s Otcem, Synem a Duchem Svatým. II. vatikánský koncil říká: „Takové společné modlitby jsou jistě velmi účinný prostředek k vyprošení milosti jednoty a autentický výraz společenství, jímž jsou katolíci dosud spojeni s odloučenými bratry: *Kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.* (Mt 18,20; UR 8) Cesta k viditelné jednotě mezi všemi křesťany spočívá v modlitbě, protože zásadně jednotu „vytváříme“ nikoliv my, ale „vytváří“ ji Bůh, pochází od Něho, z trinitárního tajemství, z jednoty Otce se Synem v dialogu lásky, kterým je Duch Svatý, a naším ekumenickým úkolem je otevřít se Božímu působení, konat každodenní modlitby za Boží pomoc. Církev je jeho a nikoliv naše.

Po vzoru prvotní církve

Téma zvolené tento rok pro Týden modliteb se vztahuje ke zkušenosti první křesťanské obce v Jeruzalémě, jak ji popisují Skutky apoštolů; slyšeli jsme text: *Setrvali v apoštolském učení v bratrském společenství, v lámání chleba a v modlitbách.* (Sk 2,42) Uvažme, že již v okamžiku Letnic Duch Svatý sestu-

puje na osoby různých jazyků a kultur: to znamená, že církev objímá od počátku národy různého původu, a přece přes všechny rozdíly Duch tvoří jedno tělo. Letnice jako začátek církve znamenají rozšíření Boží smlouvy na všechny tvory, na všechny národy, na všechny časy, aby celé tvorstvo kráčelo směrem k svému pravému zaměření: být místem jednoty a lásky.

V citovaném úryvku Skutky apoštolů popisují čtyři charakteristiky první křesťanské společenství v Jeruzalémě jako místo jednoty a lásky a sv. Lukáš nechce popisovat jen věc minulosti. Nabízí nám tento model jako normu přítomné církve, protože tyto čtyři charakteristiky mají vždy utvářet život církve. Nejdříve je to charakteristika být pevnou jednotou v naslouchání apoštolskému učení, pak v bratrském společenství, v lámání chleba a v modlitbách. Jak jsem řekl, tyto čtyři prvky jsou i dnes pilíři každého křesťanského společenství a představují také jediný solidní základ pro postup při hledání viditelné jednoty církve.

Naslouchání učení apoštolů

Především máme naslouchání učení apoštolů, tedy naslouchání svědectví, jaké vydávají o poslání, o životě, o smrti a zmrtyvýchvstání Páně. Je to to, co Pavel nazývá prostě „evangelium“. První křesťané přijímali evangelium z úst apoštolů, byli spojeni v jeho naslouchání a v jeho hlásání, protože evangelium, jak říká svatý Pavel, *je Boží moc a přináší záchranu každému, kdo věří* (Řím 1,16). Ještě dnes společenství věřících spatřuje v nauce apoštolů normu vlastní víry:

Pokračování na str. 12

Závažné posláni

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Vaše světlo ať svítí.

Vrať se na horu Blahoslavenství. Pán dále pokračuje v programovém prohlášení svého nadcházejícího království. Pros Ducha Svatého, aby ti dal jasně poznat, že tvoje dnešní přítomnost mezi jeho prvními učedníky je pro tebe nejen velkým vyznamenáním, ale i velkým závazkem.

Ze vstupního Ježíšova vyhlášení jsi mohl vyrozumět, že v tomto Božím království se staví do popředí hodnoty, které představují úplný opak všeho toho, v čem převážná většina lidí tohoto světa vidí smysl života. Příchod Božího království znamená tedy především hlubokou změnu smýšlení i jednání. Nestačí s Pánem sympatizovat. Již na samém začátku očekává od svých učedníků nejen hlubokou proměnu, ale i plné osobní nasazení pro Boží věc. Při nastávající obrodě světa počítá Pán se všemi, kteří se shromáždí kolem něho a s ochotou přijmou jeho slovo. I na tebe se obrací se svým radikálním požadavkem, abys byl *solí a světlem*.

Proč právě sůl? Co to má znamenat, *být solí země*? Sůl není na první pohled nic oslňujícího a drahocenného. V potravinách se nijak nestaví na odív. Je spíše nenápadná, a přece účinná a velmi potřebná. Dává požadovanou správnou chuť a je také ochranou před zkažením. Je však užitečná jen potud, pokud je tím, čím je: čistá a neporušená, bez cizích příměsí. Netýká se to tedy jen tebe samého, jak ryzi je tvá víra, naděje a láska i věrnost všemu tomu, co jsi přijal od Pána. Když se tato tvá ryzost zkaží, nehodíš se Božskému Mistru k ničemu.

Jeho nároky jdou totiž ještě dále. Máš se stát všude tam, kde se nacházíš, *světlem a svítit všem v domě*. Světlo zaplašuje temnotu, ukazuje věci tak, jak jsou, umožňuje poznání i konání, odhaluje cestu. Tam, kde se objeví světlo, nemá místo tma. Lidé *nerozsvěcují světlo, aby je postavili pod nádobu, ale na svícen*. Jako Kristův učedník se už nemůžeš ukrývat.

Jaký by to mělo smysl? Jestliže Ježíš chce v tobě mít světlo, které se výrazně odlišuje od tmy, pak jedině proto, aby jeho učedníci byli jako ozářené město na hoře a všichni mohli k němu obracet svůj pohled. Jakým to světlem máš osvěcovat své okolí? Nezalekni se toho, ale je tomu opravdu tak: To, co z tebe má vyzářovat, není nic jiného než sám Pán. *Ty, které si*

Bůh napřed vyhlédl, ty také předurčil, aby byli ve shodě s obrazem jeho Syna.⁽¹⁾ Dáš-li se Ježíši bezvýhradně k dispozici, bude Pán v tobě skrze Ducha Svatého pokračovat ve svém vtělení a přebývání mezi lidmi. *Zůstaňte ve mně, a já zůstanu ve vás.*⁽²⁾

Nejsi to tedy ty sám, ani tvoje domnělá velikost a jedinečnost, co má z tebe vyzářovat, ale je to jedině obraz tvého Pána, který je *Světlo pravé, a to osvěcuje každého člověka*⁽³⁾, také tím, jak přebývá v tobě. Toto Ježíšovo přebývání má být ovšem na tobě tak nápadné a zřejmé, jak je nápadná lampa svítící ve tmách. Má být na první pohled jasné, kým jsi. Copak se někdo ptá hořící svíce: Kdo jsi? Jsi svíce? Copak se někdo ptá svítící lampy: Nejsi ty snad lampa?

Chápeš pak, co to znamená, jestliže se budeš chtít *přizpůsobovat tomuto světu*?⁽⁴⁾ To znamená, že chceš do Ježíšova světla přimíchat tmu, zakrýt ho, zastínit, potlačit jeho světlo, ale tím chceš přece potlačit jeho samého. Takovým způsobem se podíliš na té tragické skutečnosti, že *do vlastního přišel, ale vlastní ho nepřijali*⁽⁵⁾. Kdo může zatoužit po Bohu, jehož obraz je zamázan a ztrácí se ve tmě? Svěho Pána můžeš zapřít nejen slovy, ale i tím, že jeho světlo v tobě *nesvítí před lidmi*. K čemu tě pak má? K ničemu nejsi, než abys byl *vyhozen ven a lidmi pošlapán*. K takovým začouzeným lampám se Ježíš ani nebude znát: *Kdo mě zapře před lidmi, toho zapru já před svým Otcem v nebesích.*⁽⁶⁾

Co tedy má být na tobě jako na »kristovci« především tak nápadné jako svítící lampa ve tmě? Co jiného než radost, která převyšuje všechno pomýšlení, radost z toho, že Pán je s tebou a v tobě: *Radujte se stále v Pánu, opakujte, radujte se. Všem lidem ať je známa vaše vlídnost, skromnost, kázeň, mravnost, poslušnost, počestnost.*⁽⁷⁾ Když naplníš své vědomí radostí z Ježíšovy přítomnosti tak, jak Ježíš naplňuje svou přítomností tvé srdce, z celého tvého vzezření, z tvého pohledu, z každého tvého slova, gesta a skutku bude vyzářovat přímo záviděníhodné světlo Ježíšovy radosti a pokoje. *Spravedlivý září v temnotách jako světlo řádným lidem, je milosrdný, dobrotivý, slitovává se a půjčuje.*⁽⁸⁾

To je tedy tvá křesťanská legitimace, nošená veřejně a viditelně. *Tak svítí světlo vaše před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci.*

Co jiného může zobrazit Boha, který je nekonečná Láska a Blaženost, než oblažující, milosrdná, dobrotivá láska: Buď nápadný tím, jak lámeš chléb hladovému, dopřáváš pohostinství bloudícímu ubožáku, když vidíš nahé-

Liturgická čtení

1. čtení – Iz 58,7–10

Toto praví Hospodin: „Lámej svůj chléb hladovému, popřej pohostinství bloudícím ubožákům; když vidíš nahého, obleč ho, neodmítej pomoc svému bližnímu.

Tehdy vyrazí tvé světlo jak zora, tvá jizva se brzy zacelí. Před tebou půjde tvá spravedlnost a za tebou Boží sláva. Tehdy budeš volat, a Hospodin odpoví, křičet o pomoc, a on řekne: »Zde jsem!«

Přestaneš-li utlačovat, ukazovat prstem, křivě mluvit, nasytíš-li svým chlebem hladového, ukojíš-li lačného, tehdy v temnotě vzejde tvé světlo, tvůj soumrak se stane poledním jasem.“

2. čtení – 1 Kor 2,1–5

Když jsem k vám přišel hlásat svědectví o Bohu, nepřišel jsem s nějakou zvláštní výřečností nebo moudrostí. Rozhodl jsem se totiž, že u vás nechci znát nic jiného než Ježíše Krista, a to ukřížovaného.

Vystupoval jsem u vás se skleslou náladou, se strachem a obavami. A moje mluvení a kázání nezáleželo v přemlouvavých slovech moudrosti, ale v projevování Ducha a moci. To proto, aby se vaše víra zakládala na moci Boží, a ne na moudrosti lidské.

Evangelium – Mt 5,13–16

Ježíš řekl svým učedníkům: „Vy jste sůl země. Jestliže však sůl ztratí chuť, čím bude osolena? K ničemu se už nehodí, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali.

Vy jste světlo světa. Nemůže se skrýt město položené na hoře. A když se svítlna rozsvítí, nestaví se pod nádobu, ale na podstavec, takže svítí všem v domě. Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a vlebili vašeho Otce v nebesích.“

ho, odíváš ho, neodmítáš pomoc. *Tehdy zazáří tvé světlo jako zora a tvé jizvy se brzy zahojí.*⁽⁹⁾

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Řím 8,29–30; ⁽²⁾ Jan 15,4a;

⁽³⁾ srov. Jan 1,9; ⁽⁴⁾ srov. Řím 12,2;

⁽⁵⁾ Jan 1,11; ⁽⁶⁾ srov. Mt 10,33;

⁽⁷⁾ viz Flp 4,4–5 (zde použitý latinský výraz *modestia* je mnohoznačný);

⁽⁸⁾ viz resp. žalm 112; ⁽⁹⁾ tamtéž.

Mučedník katolické víry ve Vietnamu

Kardinál František Xaver Nguyen Van Thuan

„Během třináctiletého pobytu ve vězení v situaci zdánlivě zcela zoufalé byla pro kardinála Nguyen Van Thuana skutečnost, že mohl naslouchat Bohu a hovořit s Ním, stále větší silou a nadějí, která mu po vysvození umožnila, aby se stal pro lidi na celém světě svědkem naděje, velké naděje, která nikdy nezanikne ani v nocích osamocení.“ (Spe salvi 32)
Těmito slovy popisuje papež Benedikt XVI. základní rysy života kardinála Františka Xavera Nguyen Van Thuana.

František Xaver Nguyen Van Thuan se narodil 17. dubna 1928 v blízkosti bývalého hlavního města Annamu Huê. Rodiny jeho otce a jeho matky nebyly na stejné sociální úrovni. Z otcovy strany to byli podnikatelé a obchodníci, z matčiny strany mandarini. Oba rody se však již dlouho vyznačovaly katolickou vírou a velkou láskou k vlasti. V té bylo mnoho mučedníků. Mezi léty 1644 a 1888 při krutých pronásledováních zemřelo mučednickou smrtí více než 150 000 katolíků. Jejich památka byla v myslí obou rodin velmi živá a byla oporou jejich víry.

Thuanův obdiv směřoval především směrem k matce. Ngo Dinh Kha, jeho dědeček, byl z mála katolíků, kteří zastávali významnou pozici u vietnamského císaře. Měl šest synů a tři dcery, kterým předal vášeň svého života: „Nezávislost Vietnamu je Boží vůle.“ Pod vlivem jeho dcery Hiep (v překladu Alžběty, *1903, byla to Thuanova matka) byla rodina Ngo Duinha sjednocena nejen ve víře, ale také v odhodlání hájit nezávislost Vietnamu. Diem, třetí syn Khaův, se stal prezidentem Vietnamské republiky. Když Nguyen Van Am a paní Hiep uzavřeli sňatek, znamenala je záhy zkouška v podobě smrti nejstaršího syna Xua-na. Hiep však porodila druhého syna, po němž mělo následovat ještě sedm dalších dětí. Dala mu jméno Thuan („Boží vůle“). Měl šťastné dětství a velmi ho milovali jeho strýci Thuc a Diem. Obdivoval je a byl na nich velmi závislý. Ve 13 letech požádal rodiče o dovození vstoupit do ma-

lého semináře v An Ninh, kde získal vzdělání také strýc Thuc, který se stal knězem a biskupem. V An Nonh, středisku odporu katolíků, se portrét Ngo Dinh Khaa těšil velké úctě. Malý seminář vedli otcové misionáři z Paříže, k nimž se připojili někteří vietnamští kněží. Tito profesori zaseli do duše Van Thuana semeno hluboké mariánské úcty a dali mu bezpečné vzory: svatého faráře arského, svatou Terézii z Lisieux a jeho křestního patrona Františka Xaverského.

Hrůzy války

Začala druhá světová válka; došlo k porážce Francie a dočasněmu vítězství Japonska. Thuan měl 15 let a jeho strýc Diem ho uváděl do politické strategie. František však raději četl životopisy svatých, zvláště Theopana Venarda, a modlil se růžencem. Každé ráno se účastnil mše svaté a svatého přijímání. Když se vrátil ze semináře, pokračoval s velkou lehkostí ve studiu latiny a čínské literatury, kterou Vietnam podporoval. V březnu 1945

obsadili Vietnam Japonci. Ale již několik dnů po tomto násilném činu viděli obyvatelé v Huê v celém městě rudé vlajky Vietnamské fronty osvobození. Ngo Dinh Khoi, Thuanův nejstarší strýc a vyhlášený nepřítel komunistů, byl 31. srpna zatčen a za několik týdnů spolu se svým synem komunisty popraven. Thuan hořel hněvem: odpuštění se mu zdálo nemožné. Stejnou úzkost prožil v letech 1963–1964, kdy vraždy a popravy takřka vyhubily jeho rodinu, a podobně tomu bylo v roce 1974, v době prvního zatčení. Byla to pro něho dlouhá a obtížná cesta k ovládnutí svého hněvu. V rozjímání Ježíšova života pochopil, že to není pro nás něco dobrovolného, milovat i ty, kteří nás krutě zraňují, ale jeho srdce ještě zůstávalo uzavřené před aktem odpuštění. (...) Pak mu Boží Prozřetelnost představila příklad P. Pro, mexického jezuitu, který byl uvězněn komunistickou vládou své země v roce 1927 a pak popraven. Když umíral, odpouštěl svým katanům... Na podzim 1947 vstoupil Thu-

Kardinál Nguyen Van Thuan

Kardinál Nguyen Van Thuan

an do semináře v Phu Xuang. Jeho duchovní stravou byla *Teologická summa* svatého Tomáše Akvinského a hlavní dílo P. Garigue-Lagrange *Tři období vnitřního života*. Zamiloval si také *Následování Krista* a *Malé hodinky k Panně Marii*, díla, kterým zůstal věrný po celý život.

Pastýř proti vlkům

11. června 1953 ho biskup Urrutia v Huê vysvětil na kněze. Tři měsíce nato zjistil u něho lékař pokročilou tuberkulózu. Ambulance ho převezla do ústřední nemocnice v Huê. Jeho rodiče strávili u lůžka svého syna mnoho hodin a modlili se spolu s ním růžencem. Byl přeložen do Saigonu a tam umístěn do francouzské vojenské nemocnice. Lékaři se rozhodli, že mu vyoperují jednu polovinu plic. Ráno před operací pořídili poslední rentgenový snímek, ještě než byl přiveden do hluboké narkózy. Ale na snímku nebylo ani stopy po tuberkulóze. „To je zázrak!“ volal Thuan radostně. Za čtyři dny se v nejlepším zdravotním stavu vrátil do Huê. Ve stejnou dobu oznámilo rádio pád Diên Biên Phu. V červnu přes protesty Ngo Dinh Diema podepsal předseda nové vlády ženevské dohody, podle kterých byl Vietnam rozdělen na dvě části. Severní převzali komunisté. V říjnu 1955 byla svolána republika Jižní Vietnam a prvním prezidentem byl Diem. Téměř milion Vietnamců, mezi nimi mnoho katolíků, emigroval ze severu na jih. (...)

Cesta k obrácení

V tu dobu poslal biskup Thuan do Říma. Strávil tam čtyři roky jako student v *Collegio di Propaganda Fide*. Během prázdnin cestoval po celé Evropě. Když byl v srpnu 1957 v lurdské jeskyni, modlil se, aniž přesně věděl, co říká: „Ó Maria, ve jménu tvého Syna a v tvém jménu přijímám zkoušky a utrpení...“ Roku 1959 se vrátil do Vietnamu.

Rok nato vytvořil Jan XXIII. ve Vietnamu církevní hierarchii. Thuan byl jmenován ředitelem chlapeckého semináře. Tři roky později, 1. listopadu 1963, provedla skupina generálů státní převrat. Diem odmítl nasadit svou prezidentskou gardu a pokusil se vyjednávat. Neúspěšně. 2. listopadu bezprostředně po svatě zpovědi a mši svaté byl spolu se svým bratrem zavražděn... Za půl roku padl do rukou rebelů Can, další Diemův bratr. Byl popraven 8. května 1964. Thuan byl jako v hrůzném snu: čtyři strýci byli zavražděni, další dva žili v exilu. Zdravotní stav rodičů byl velmi vážný a nezávislost Vietnamu ohrožena. (...) Boží Prozřetelnost mu přišla na pomoc. Byl jmenován generálním vikářem a nové úkoly odvedly jeho starosti jinam. V dubnu 1967 ho Pavel VI. jmenoval biskupem v Nha Trang.

Diecéze Nha Trang, která měla tehdy 1 600 000 obyvatel, z nichž bylo 130 000 katolíků, leží na pobřeží, 400 km od Saigonu. 24. června přijal Thuan v Huê biskupské svěcení. R. 1968 se dalo tušit, že ofenziva, kterou zahájili komunisté, si i přes americkou přítomnost podrobí celý Vietnam. Biskup Thuan se rozhodl, že zintenzivní nejen vzdělávání laiků ve farnostech, ale i pastorační nových povolání. V průběhu osmi let vzrostl počet seminaristů ze 42 na 147 a studentů v malém semináři z 200 na 500. Krátce předtím než komunisté převzali kontrolu nad Nha Trangem, vysvětil biskup velkou skupinu seminaristů na kněze. Diecéze mohla čelit restriktivním opat-

Newmanova cesta k obrácení je cesta svědomí, nikoliv subjektivního sebeurčení, nýbrž právě naopak, cesta poslušnosti, která se mu krok za krokem otevřela. Jeho třetí obrácení ke katolicismu od něho žádalo, aby se vzdal všeho, co mu bylo milé a co měl rád: majetku a povolání, akademického postavení, okruhu rodiny a přátel. Oběť poslušnosti, kterou od něho žádalo svědomí, šla ještě dále. Newman si byl vždy vědom, že má své poslání pro Anglii. Ale v katolické teologii jeho doby neměl jeho hlas šanci, aby došel sluchu... V lednu 1863 si napsal do deníku otřesné věty: „Jako protestant jsem přijal ubohé náboženství, ale nikoliv ubohý život. A nyní, když jsem katolík, je můj život ubohý, nikoliv

řerím. Vietkong okupoval jedno důležité město za druhým. Tisíce lidí prchaly na jih; brali s sebou i nemocné a staré. Biskup používal letadla, aby těmto potřebným zajistil tuny léků a potravin. To vyvolalo nepřátelství komunistů. Věděl to, ale nepřestal konat, co pokládal za svou povinnost. 23. dubna se dověděl, že ho Pavel VI. jmenoval koadjutorem (pomocným biskupem s právem nástupnictví) saigonského arcibiskupa.

Aniž by se zabýval dramatickými důsledky tohoto rozhodnutí, vydal se biskup Thuan počátkem května do hlavního města Jižního Vietnamu.

Jen Bůh a nikoliv jeho díla!

Tam ho vybízeli vlivní katolíci, kteří se spojili s komunisty, aby se vrátil do Nha Trang, protože nechtěli, aby se arcibiskupem v Saigonu stal člen rodiny Ngo Dinh. 13. srpna dostal biskup příkaz, aby se dostavil do bývalého prezidentského paláce. Tam ho nutili, aby se přiznal, že je agentem vatikánského komplotu. Protože to odmítal, strčili ho do auta, které ho odvezlo

však moje náboženství.“ Ještě nedospěl k bodu, kdy mohl uplatnit svůj vliv. Musel čekat ve tmě a v pokoře, až bude jeho poselství srozumitelné a použitelné. K vyjádření, jak se Newmanovo pojetí svědomí kryje s moderním pojetím svědomí, uvádí se s oblibou příhoda, kdy byl vyzván, aby pronesl přípitek, a on připil nejdříve na svědomí a pak teprve na papeže. To však neznamená, že svědomí je poslední závaznou věcí subjektivní intuice. Je to výraz pro přístupnost a závaznou sílu pravdy: tím je vyjádřeno její prvenství. Pro papeže může platit přípitek na druhém místě, protože jeho úkolem je vyžadovat poslušnost vůči pravdě.

Z promluvy ke kardinálskému kolegiu 20. prosince 2010
Překlad -lš-

do jedné vesnice u Nha Trang. Tak ho vsadili do domácího vězení, kde ho hlídal farář. Bylo mu pod hrozbou represáliemi zakázáno podávat zprávy diecézi. Nemožnost pracovat pro Boha a pro duše velmi trápila jeho biskupské srdce. Za bezesných nocí ho přepadaly návaly zlosti proti jeho nepřátelům. Zdálo se, že modlitba je zcela neúčinná.

Když přemýšlel o věznění svatého Pavla, dostal nápad psát listy věřícím. Tak vznikla knížička *Na cestě k naději*. Knížička se objevila beze jména vydavatele a brzy se dostala do rukou všech věřících. Dostala se dokonce až do Francie a Spojených států. Vrchnost ho ze zlosti umístila do tábora v Phu Khanhu. Bylo to 19. března 1976, na svátek svatého Josefa. Byl umístěn v malé cele bez okna, která byla vlhká a plesnivá. Tam setrval devět měsíců, aniž místnost jedinkrát opustil, a celou dobu se nesetkal s jediným spoluvězněm. Izolace vykonala své dílo: „V hlavě mi kroužilo mnoho zmatených myšlenek,“ napsal, „smutek, úzkost, nervózní napětí. Moje srdce bylo drceno nepřítomností mého li-

du. (...) Nemohl jsem vůbec spát; představy, že tolik děl, která jsem začal pro Pána, se hroulí, mě trápily a celá moje bytost se vzpouzela. Jedné noci mi řekl hlas v hloubi srdce: „Proč se tak trápíš? Musíš rozlišovat mezi svým dílem a Božím dílem. Všechno, co jsi podnikl a co bys rád dále dělal, je výborné: Jsou to Boží díla, ale nikoliv Bůh. Když Bůh chce, aby ses toho všeho vzdal, udělej to ihned a slož všechnu důvěru v Něho. On udělá všechno nekonečně lépe než ty. (...) Zvolil sis jen Boha a nikoliv jeho díla!“ Toto světlo mi dalo nový mír, který mi pomohl přestat ty okamžiky, které byly fyzicky na hranici únosnosti.“

Milovat, dokonce i ve vězení

Tak se změnil jeho pohled na vězení. S pohledem na Krista a kříž mu bylo jasné, že Ježíš v okamžiku, ve kterém byl nejslabší, nejvíce pohrdaný a lidmi opuštěný (Iz 53,3), konal své největší dílo, vykoupení světa. On sám, Thuan, nemohl dělat pro Boha nic, ale žádné vězení a žádný žalářík mu nemohli bránit v tom, aby miloval. 29. listopadu 1976 ho dali do pracovního tábora v horách Severního Vietnamu. Tak se mu podařilo, že mu křesťané poslali trochu vína jako „lék proti žaludečnímu bolestem“ a několik kousků chleba, které byly ukryty v pouzdře kapesní svítilny. Začal tajně sloužit mši svatou; od té doby prožíval ustavičně křesťanskou radost. Podával katolickým spoluvězněm svaté přijímání. Svou otevřeností a mírností si učinil z dozorců své přátele. Proto byl 5. února 1978 přemístěn do Hanoje a 13. května 1978 do zchátralé fary ve vesnici Giang Xa, jejíž věřící již chovali protikatolické city. Biskup Thuan dostal povolení sloužit mši svatou, ale jen zcela sám. Nesměl s nikým mluvit. Při náhodném setkání se zjistilo, že někteří obyvatelé byli jeho vzdálení příbuzní. Tak se farníci dověděli, že jim

byly navykládány lži, a změnili svůj postoj k biskupu Thuanovi.

Komunisté pracovali celá léta na tom, aby si vytvořili na farách síť donašců. Měli je i v Giang Xa. Byl to manželský pár, kterému farníci říkali „svatí“. Biskupu Thuanovi se je podařilo svou mírností a dobrotou přivést k obrácení. Se zjevnou lítostí prosili, aby se u něho mohli vyzpovídat. Se souhlasem saigonského biskupa z nich sňal exkomunikaci. Jejich příklad byl nakažlivý. Řada těchto vesnických špiclů přicházela za ním a chtěli se opět smířit s Bohem. Vládě začal být podezřelý klid, který ve farnostech zavládl, a dovtipili se, že její síť už není funkční. 5. listopadu 1982 časně ráno biskup zmizel. Policejním autem ho zavezli tam, kde by ho nikdo nehledal: do rezidence agentů veřejné bezpečnosti. Tam nesměl opustit svůj pokoj, s nikým nesměl mluvit ani se dívat z okna. Tak tomu mělo být dalších šest let. On se však sblížil s Bohem. Samota už ho netížila. Podařilo se mu svým přátelstvím získat své strážce a dávat se s nimi do řeči. Odzbrojena touto „korupcí“, rozhodla se vrchnost umístit ho do věznice v Hanoi. Tam opět začal sloužit mši. Eucharistie byla jeho síla.

Od jednoho bezpečnostního důstojníka se dověděl, že Jan Pavel II. vyhověl žádosti vietnamských biskupů: šlo o svatořečení mučedníků této země. Tento krok znemožnil jeho již připravované propuštění. Později se dověděl, že rozhodnutí papeže svatořečit 117 vietnamských mučedníků na vládu tak zapůsobilo, že dovolila organizovat několik veřejných slavností. Thuan zpíval ve své cele Te Deum. Vědomí, že sdílí osud těchto mučedníků, mu dávalo odvahu a sílu. Obětoval se Bohu s cílem, že vydrží toto věznění třeba až do své smrti, bude-li to Boží vůle.

(Dokončení)

*Z Maria heute 12/2010
přeložil -lš-*

Církev mučedníků

V koptickém chrámu Panny Marie v Düsseldorfu se konala pobožnost za 23 obětí atentátu v Alexandrii. Kostel byl zaplněn do posledního místa lidmi všech křesťanských vyznání. Na tomto pietním shromáždění promluvil biskup Damián. Označil koptickou katolickou církev za církev mučedníků.

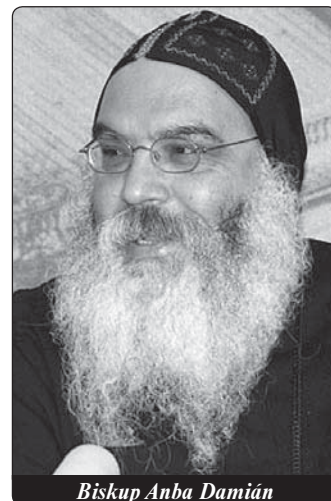
Je to jediné křesťanské vyznání, jehož kalendář se neodvíjí od roku Kristova narození, ale od roku 284, kdy začala vláda císaře Diokleciána, který nařídil nejkrvavější pronásledování v dějinách vůbec. Ještě dnes přechovávají v každém koptickém chrámě ostatky nejméně jednoho mučedníka z té doby. O 430 let později zahájila invaze Peršanů a hned nato muslimských Arabů novou „éru mučedníků“, která trvá dodnes. Jen proto, že korespondenti velkých agentur mluví jen o „místních konfliktech“ nebo „ojedinělých činech“ duševně chorých osob, jeví se krvavá lázeň v Alexandrii lidem na Západě jako něco ojedinělého.

Když však za jedenáct dní ozbrojený policista v jednom vlaku v Horním Egyptě vyhledal nejdříve oddíl s křesťany a pak s výkřikem „Alláh je velký!“ zahájil palbu na tuto rodinu, ukázaly se řeči o ojedinělém činu jako neudržitelné a rozplynuly se jako fata morgána. I když se zdá, jako by se situace nyní dramaticky vyhrotila, patří krvavá přepadení a každodenní

diskriminace k smutné všední skutečnosti v Egyptě.

Chyba je v samotném systému. Druhý paragraf egyptské ústavy prohlašuje islámské zákonodárství, právo šaria, za právní základ státu. Podle práva šaria jsou nemuslimové občany druhé třídy. Kdo takového muslima zabije, nemůže být podle práva šaria odsouzen. Tak musejí koptové snášet, že většina jejich vrahů zůstává nepotrestána. Často jsou naopak příbuzní oběti zatčeni a mučením nuceni, aby svou žalobu odvolali. Z tohoto pohledu je odsouzení jednoho atentátníka z Nag Mammadi jen zastírací manévr pro zahraničí, který má ukázat, že koptové nechtějí, aby byl trest smrti zrušen. Tak se odvádí pozornost od vlastních viníků.

Těmi totiž nejsou atentátníci, nýbrž ti, kteří je k tomu provokují. Ještě stále žije v Egyptě mnoho analfabetů, jejichž jediným vzděláním jsou páteční kázání imámů v mešitách. Tam se zpravidla vyzývá k nenávisti ke křesťanům. Tak tomu bylo i v Alexandrii. Jak řekl prof. Fouad Ibrahim, 13 týdnů před útokem

Biskup Anba Damián

muslimští fundamentalisté při pátečních modlitbách pořadali v městské mešitě demonstrace a veřejně vyzývali k povraždění křesťanů a koptického papeže Shenouda III. Policie k tomu mlčela a pak se divila, když jeden vyprovokovaný pokládal za svou náboženskou povinnost to, co vyslechl od imáma. Když Volker Kauder po atentátu jel do Egypta, aby vyjádřil koptům svou solidaritu, napadl ho mluvčí egyptské vlády, že se vměšuje do vnitřních záležitostí země.

„My koptové jsme původní obyvatelstvo Egypta a nechceme nic jiného než žít v míru se všemi jako rovnoprávní občané. Stejná práva pro všechny bez ohledu na náboženství jsou přece samozřejmostí 21. století. V zemi, kde je 10–15 % koptů, směji mít v parlamentu jen 1 % zastoupení. Přístup ke státním funkcím je jim zcela odepřen.“

„Nedejme se přemáhat zlem, ale porážejme zlo dobrem.“ (Řím 12,21) Církev mučedníků se vyznačuje jistotou, že síly pekla ji nepřemohou, a má naději, že nakonec láska zvítězí nad bezprávím. Koptická církev je vděčná spolubratřím ve víře z Evropy, že ji nenechávají osamocenou v jejím požadavku za svobodu náboženství, bezpečnost a toleranci a že berou vážně její nouzi v zemi, která je její vlastní a kterou obohacuje svou kulturou a spiritualitou.

*Podle Kath-net 18. ledna 2011
Překlad -lš-*

STÍNY VÁNOČNÍCH SVÁTKŮ

Ve městě Jos v centrální Nigérii přišlo na Štědrý den o život dvacet lidí a dalších sedm bylo zčásti těžce zraněno. Ve městě vybuchly toho večera čtyři bomby, jedna byla umístěna v blízkosti katolického kostela. Toto město platí už několik let za sud prachu. Nejde tu pouze o náboženské motivy. Ve hře jsou také etnické konflikty a boj o přístup ke zdrojům.

Na ostrově Jolo (jižní Filipíny) bylo při útoku na katolický kostel zraněno sedm lidí. Útok byl proveden v době konání bohoslužeb. Bomba vybuchla v oltářním prostoru chrámu Božského Srdce. Zraněn byl také kněz, který právě četl evangelium. Biskup Nereo Odchimar ve vánočním kázání apeloval na odpovědnost jednotlivých občanů za řešení naléhavých sociálních problémů. Terorismus a zločiny činí vyhlídky na mír takřka beznadějnými.

Kath-net

Pronásledování křesťanů ve světě

Nejnebezpečnější jsou islámské a totalitní země

V Alžírsku byli odsouzeni na tři roky do vězení dva mladí křesťané, protože se o ramadánu napili vody. V Pákistánu hrozí trest smrti matce, protože údajně urazila jméno Mohameda. Již rok je kvůli tomu ve vyšetřovací vazbě. V Iráku jsou křesťané vystaveni již několik měsíců zostřenému pronásledování. Koncem října při útoku islamistů na katolický kostel během mše bylo usmrceno více než padesát lidí. „Nenechávejte nás v naší tísní samotné!“ prosí arcibiskup z Kirkutu Louis Sako v listopadu svět o pomoc. Křesťané se stále častěji stávají obětí násilí. Jsou to únosy, vraždy a bombové útoky. Od roku 2005 bylo zabito více než 900 křesťanů, mezi nimi pět kněží a jeden arcibiskup. Více než 50 kostelů se stalo terčem útoků. Církev v Iráku je již dlouho církvi utečenců. Tisíce rodin musely opustit zemi, protože jim vyhrožovali zabitím. Křesťanské společenství, které před válkou čítalo milion věřících, se zmenšilo na méně než jednu třetinu. Křesťané vymírají v zemi, která byla nejvýznamnějším místem prvotní církve.

Křesťané jsou na celém světě nejtvrději pronásledováni. Platí to nejen o totalitních komunistických režimech, jako jsou Severní Korea a Čína nebo Kuba. Platí to především o islámských zemích. Index pronásledování podle organizace *Open doors* ukazuje zřetelně islámský kritický oblouk od Mauretánie až po Tádžikistán. I tam, kde jsou vlády relativně tolerantní, dopouštějí se na křesťanech zločinů fanaticí islamisté. Policie při ochraně křesťanů zasahuje jen zřídka. V Egyptě přepadli islamisté koptické křesťany ve městě Nag Hammadi. Atentát se udál 6. ledna o koptickém vánočním svátku. Islamisté přijeli na motorcích a spustili palbu na křesťany,

kteří vycházeli z kostela, a zabili sedm koptů a jednoho muslimského strážníka. V Turecku otrásla křesťany chladnokrevná vražda biskupa Luigiho Padovese. Křesťané tam tvoří velmi malou menšinu. A je to země, která usiluje o členství v EU, a vyskytují se zde skupiny s otevřenou nenávisť vůči křesťanům.

Odborník na lidská práva v Kirche in Not Berthold Pelster upozorňuje na nevidané kulturní zvraty v době globalizace. „Křesťané, kteří žijí v Iráku 2000 let a mluví arabsky jako ostatní obyvatelé, jsou najednou považováni za kulturně cizí prvek, který by měl být vymýcen. Fanatici se domnívají, že mají právo uskutečnit to za použití násilí a že je k tomu opravňují jejich svaté knihy. Je to jev, který pozorujeme nejen v islámském světě. Objevuje se i u hinduistických nacionalistů. V Číně je situace rozpolcená. Na jedné straně církev

roste a katedrály jsou plné modlících se věřících. Na druhé straně jsou v zemi stále lidé, kteří jsou pro svou víru ve vězeních a v pracovních táborech. Jsou mezi nimi i kněží a biskupové. Kardinál Joseph Zen konstatuje, že náboženská politika čínské vlády se i přes určité zmírnění po kulturní revoluci v podstatě nijak nezměnila. V posledních týdnech se objevily znaky opětovného zhoršení vztahů vůči Vatikánu.“

Světový index pronásledování ukazuje, že ve všech islámských zemích jsou křesťané pronásledováni nebo diskriminováni. To má v některých případech i regionální, etnické a sociální příčiny. Nápadné je, že totalitní a islámské formy a projevy nepřátelství se téměř kryjí. Potvrzuje se názor, že islám se projevuje v zásadě jako totalitní náboženství, které je nepřátelské vůči svobodě. Říkat to v Evropě se pokládá za politicky nekorektní. Kdo se toho odvá

ží, žije v ohrožení, což jen potvrzuje tento názor.

Ze čtyřiceti zemí, kde jsou křesťané pronásledováni, jsou na prvních deseti místech tyto země:

- 1. Severní Korea:** Země již mnoho let patří k největším pronásledovatelům křesťanů. Křesťané jsou pokládáni za nepřátele státu. Tisíce jich strádá v pracovních táborech. Stále jsou zde aktivní podzemní skupiny.
- 2. Írán:** Režim postupuje tvrdě proti obcím bývalých muslimů. Křesťané jsou pronásledováni a špatně se s nimi zachází. Není tu žádná ani podzemní církevní struktura.
- 3. Saúdská Arábie:** Je to přísně islámské království, ve kterém je jen velmi málo křesťanů. Islám je povinné státní náboženství. Za odpad od islámu hrozí trest smrti.
- 4. Somálsko:** Situace křesťanů se stále zhoršuje. Vláda je pronásleduje a islamisté vraždí i křesťanské děti.
- 5. Maledivy:** Církev je zakázána, křesťané žijí v podzemí. Vláda se pokládá za strážce islámu.
- 6. Afghánistán:** Islám je státní náboženství, Taliban vyhrožuje vraždou a vraždí ty, kteří přinášejí rozvojovou pomoc. Muslimové zde přesto konvertují ke křesťanství.
- 7. Jemen:** Křesťané žijí v podzemí. Prosí o Bible. Islám je povinné náboženství. Konvertity pronásledují vlastní rodinní příslušníci.
- 8. Mauretánie:** Islám je státní náboženství, křesťané se scházejí tajně v domácích společenstvích. Pronásledování vzrůstá. Křesťané jsou nuceni k odpadu a brutálně týráni.
- 9. Laos:** Vládne zde okultismus a uctívání předků. Sousedé a úřady nutí křesťany k provozování tradičních pohanských rituálů.
- 10. Uzbekistán:** Média otevřeně pohrdají křesťany. Provádějí se domovní prohlídky, zabavuje literatura a přibývá zatčení.

Podle Der Fels 1/2011
Překlad I-š

Síla víry těch prostých

Když papež promlouval k synodu o Středním východu, komentoval mezi jiným 12. kapitolu Apokalypsy svatého Jana:

„Tyto ideologie, které jsou tak panovačné, které naléhají s takovou silou, jsou božstva. A v bolesti světců, v bolesti věřících Matky církve, jejíž jsme součástí, mají tato božstva padnout, má se uskutečnit to, co je napsáno v listech Kolosanům a Efezanům: panstva a mocnosti padnou a budou podřízeny jedinému Pánu Ježíši Kristu. O tomto boji, ve kterém se nacházíme, o tomto pádu falešných bohů, kteří padnou, protože nejsou božstvo, nýbrž mocnosti, které ničí svět, hovoří Apokalypsa ve 12. kapitole také v tajemném obrazu, pro který, jak se mi zdá, je mnoho krásných interpretací. Je zde řečeno, že drak vychrlil velkou řeku vody proti ženě na útěku, aby ji potřel. A zdá se, že je to nevyhnutelné, že žena bude touto řekou zničena. Ale dobrá země pohltí tuto řeku a nemůže jí uškodit. Myslím, že tuto řeku můžeme snadno interpretovat: jsou to ony proudy, které všechno ovládají a které chtějí smést víru církve, která jako by neměla místo před silou těchto proudů, které se vnucují jako jediná racionalita, jako jediný životní způsob. A země, která tyto proudy pohltí, to je víra prostých, která se nedá pohltit těmito řekami a zachrání Matku a zachrání Syna. Proto říká žalm: Víra prostých je pravá moudrost. Tato pravá moudrost prosté víry, která se nenechá pohltit vodami, je silou církve.“

Fatimské děti

Žena z věčnosti

Když se hovoří o významu zjevení, věnuje se málo pozorností doprovodným vnějším věcem, jako je oděv, barva a předměty. Ve středu pozornosti je postava a poselství. Ale proč se Matka Boží zjevuje v různém oděvu? Bůh není manažer a Madona není modelka, které dává Stvořitel stále novou výbavu, aby lidé žasli. Bůh je hluboké mlčení. Když promluví, pak každé slovo, každé gesto, každá barva, každé znamení má svůj význam a snad nekonečnou cenu.

Ve Fatimě se zjevuje „Žena z věčnosti“ v královském šatě. První umělci, kteří se pokusili zobrazit to, co děti, pokud možno, věrohodně popsaly, dali jí zlatem zdobený královský šat. Zjevuje se tedy dětem s největší možnou autoritou (většina evropských států byly tehdy monarchií). To už poukazuje na význam poselství.

„Zahanbit moudré“

Nápadný je v Portugalsku především věk dětí vizionářů. Sourozenci František a Hyacinta měli teprve osm a šest let. Lucie devět. V Rue du Bac v roce 1830 to byla novicka, v Lurdech měla Bernadetta 14 let. Proč jsou ve Fatimě pro poselství, které má hluboce zasáhnout do dějin lidstva, vybráni tak mladí lidé?

Snad nám na to odpovídají slova Apoštola národů v prvním listě Korintánům: *Ty, které svět pokládá za pošetilé, vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a ty, které má svět za neurozené a méněcenné, dokonce ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si, aby zlomil moc těch, kteří jsou něco.* (1 Kor 1,27-28) A ještě před ním to vyjádřil Ježíš silnými slovy: *Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a chytrými a zjevil je malým.* (Mt 11,25)

Fatima stojí na počátku krvavého 20. století, ale předpoklady pro tyto hrůzy byly vytvořeny v 19. století, což se často potlačuje. To bylo ve své rozumářské aroganci nepřekonatelné. Tuto pýchu vystihl Karel Marx slovy: „Člověk je bůh člověka.“ Ve 20. století byla tato slova proměněna politicky ve skutek. Stalin, Hitler, Mao a mnoho jejich malých nohsledů se nechali uctívat jako bozi. Hitler nazval sám sebe „nástroj Prozřetelnosti“. A dobře si ještě vzpomínám – byl jsem tehdy malý chlapec – jak stranický sekretář prohlašoval: „Nebe necháme andělům a vrabcům, země patří nám!“

Na malém skalním dubu viděly děti ve Fatimě 13. května 1917 nádhernou Paní, velmi vznešenou. Toto znamení se nesmí přehlédnout. Tato tajemná Žena se staví lidem do cesty. Překvapené děti se ptají: „Odkud jste?“ Dáma ukazuje na modrou oblohu: „Z nebe“ – jinými slovy z věčnosti. Svou osobou a svým zjevením podává důkaz. Jedna jediná věta odsouvá stranou lidské filosofie 19. století.

„V božském světle“

Během slovní výměny při prvním setkání je zde kromě poukazu na onen svět ještě další výpověď této „Paní z věčnosti“: otevírá své složené ruce a dá na děti zazářit tajemnému světlu, „které proniká až do srdce, až do nitra duše“. Jak říká vizi-

onářka později, „viděly jsme sebe v Bohu jasněji, než jak se vidí člověk v nejjasnějším zrcadle...“

Je to významné poselství lidstvu, všem vědním oborům humanitních věd. Děti se viděly jasněji než v nejjasnějším zrcadle. To znamená, že viděly „božské světlo“, které je zalilo, jeho pravou identitu. Poselství všem lidem znělo: Nehleďteje u sebe.

Své pravé poznání najde člověk jen ve svém původu: v Bohu!

Děti pochopily, do čeho byly zasvěceny. Padly na kolena a vyslovily modlitbu, kterou je před rokem naučil anděl: „Svatá Trojice, Otče, Synu a Duchu Svátý, prosím tě z hloubi duše a obětuji ti drahocenné Tělo a Krev, duši a božství našeho Pána Ježíše Krista, který je přítomen ve všech svatostáncích celého světa, na dostiučinění za všechny urážky, rouhání proti Bohu a lhostejnosti, jimiž je urážen.“ S touto modlitbou měl problémy velký teolog Karl Rahner. Když byla Lucie upozorněna na připomínky tohoto učence, odpověděla trefně: „Anděl nestudoval teologii.“ Máme zde vyslovený protiklad: nepatrná portugalská pasačka oponuje sebevědomě velkému teologovi.

Na duchy orientované k racionalismu a materialismu to nemohlo zapůsobit. Oni šli jinými cestami. A jak ukázaly koncentrační a vyhlazovací tábory,

atomové bomby a znásilňování žen a dětí v Chorvatsku za druhé světové války, člověk se stal bestii. Při hledání své identity

nechce nic vědět o Bohu, potlačuje ji, a skončí v nelidskosti.

V 19. století se člověk opájel utopiemi a fantaziemi. Dnes to dělá znovu, nikoliv na filosofické, ale na biologické úrovni. Sní o gender-chlověku, chlověku se sociálně konstruovanou pohlavností. Tehdy byl pro to vytvořen filosofický předpoklad. Friedrich Nietzsche snil vážně o nadčlověku, Hitler a jeho nadšení přívrženci to proměnili ve skutek.

Madona mluví jasnou řečí

Při druhém zjevení 13. června 1917 navazuje tajemná Paní na tuto myšlenku. Nejdříve upozorní Lucii, aby se naučila číst, jinými slovy, aby získala vzdělání. Za tímto doporučením vězí něco více. Platí pro celý křesťanský svět. Základní vzdělání mělo Lucii poskytnout možnost učinit pro sebe svět srozumitelným. Musela později na příkaz církevní vrchnosti své zážitky zachovat písemně, což je v moderní době důležitý předpoklad pro šetření a zkoumání.

Ještě v první polovině 20. století byla část lidstva s vyšším vzděláním v protestantské, židovské a liberální populaci daleko vzdělanější než v katolické, což mělo samozřejmě vliv na celý společenský život. Tento deficit jakoby činil nemožným úspěšně zastávat v náboženské oblasti své stanovisko.

V letech 1830 v Rue du Bac a 1858 v Lurdech působí Maria především obrazem svého zjevení. Ve Fatimě odkládá tuto zdrženlivost. Mluví jasnou řečí. Lucie slyší slova: „Ježíš si chce tebou posloužit, abys naučila lidi mne znát a milovat.“ Chtěl bych

Fatimské děti: Lucie, František a Hyacinta

upozornit především na první část této věty: „Ježíš si chce tebou posloužit...“ Lucie je svým způsobem povolána. Ale povolání u Boha znamená vždy také partnerství. Když na to pomyslíme, už to může každého šokovat. Jeden protestantský teolog tíhnoucí ke katolicismu mi dal jednou na srozuměnou, že o pojmu partnerství mezi Bohem a člověkem nerad slyší. Ale ve Fatimě činí Bůh svými partnery dokonce děti – samozřejmě v jedné určité věci.

Neméně dramatická je i druhá část: „... abys naučila lidi mne znát a milovat“. Maria se stává jednoznačně jako orientační bod pro člověka, který hledá svůj ideální obraz. Jde dokonce ještě dále, když říká: „(Ježíš) chce založit na světě úctu k mému Neposkvrněnému Srdci.“ Nikoliv rozšířit, ale založit – učinit základem dalšího vývoje lidských dějin.

Co tím mělo být řečeno? Uctívat znamená vysoce si cenit. Úcta vyjadřuje přání být takový jako uctívaný, usilovat přiblížit se k němu. Jinými slovy je přáním Božího Syna, tedy přání Boží, aby člověk uznal pro svou budoucnost cenu její jedinečné osobnosti.

Bůh chce učinit tuto dobu ctitelivou pro každého člověka, ztělesnit člověka podle představ Stvořitele: podle Marie z Nazareta, podle její osobnosti, tak jak ona představila a žila model člověka. „Kdo bude chovat tuto úctu (úctu k Neposkvrněnému Srdci),“ praví se v červnu 1917 ve Fatimě, „tomu slibuji spásu, tyto duše budou mít u Boha přednost jako květy, které přinesou před jeho trůn.“

To znamená: tito lidé budou velmi blízko Boží představě o člověku. Ti přispějí k tomu, že bude zničen Satanův plán, aby lidé byli až do svých kořenů zkorumpováni a stali se svou vlastní karikaturou.

KIRCHE heute 6/2010
(Pokračování)
Překlad -lš-

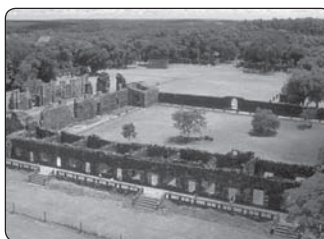
Ztracený ráj

**Před 400 lety byly založeny jezuitské redukce.
Nabízely víru v Krista a ochranu před vykořisťováním.**

Před 400 lety začalo v srdci Jižní Ameriky největší misijní dílo katolické církve, které vedlo ke christianizaci celého kontinentu. V „Jezuitském státě v Paraguayi“ svedli jezuité dosud jako nomádi žijící Indiány do pevných sídlišť, do tzv. redukcí, ve kterých společně žili a společně pracovali. 150 let vedlo toto dílo sta tisíce Indiánů ke Kristu a zajišťovalo jim ochranu před vykořisťováním kolonizátorů. Když je v roce 1767 zničila lidská ruka, mluvilo se nostalgicky o „ztraceném ráji“.

Prvotní křesťanské společenství a moderní technika

16. prosince 1609 poslal generál jezuitů do Paraguaye skupinu pod vedením P. De Lorenzana a Indiána Guarani Arapizandu, aby založili chráněná sídliště pro Indiány. 226 kilometrů jižně od Asunciónu zřídili v roce 1610 první chráněnou vesnici pro Indiány zvanou San Ignacio Guazú. Když přišli jezuité 1549 do Jižní Ameriky, byla misie u obyvatel s vysokou mexickou kulturou v základní formě již prakticky ukončena a bylo třeba splnit náročný úkol přenést misii do nížinných kultur v rozlehlých, dosud nedotčených místech, která byla těžce přístupná pro hradbu And, do povodí Amazonky v pánvi La Plata a Pampa. V těchto oblastech založili jezuité chráněná sídliště pro Indiány, první z nich bylo na rozhraní dnešní Brazílie, Argentiny a Paraguaye. 200 000 Indiánů ve 33 velkých vesnicích pod vedením 60 jezuitů vybudovalo kvetoucí sociální systém. Bylo to největší kompaktní jezuitské chráněné území, které později dostalo název „Jezuitský stát Paraguay“. V této španělsky hovořící redukci (reducir = svést dohromady) se spojily prvky prvotních křesťanských obcí s tehdejší nejnovější evropskou hospodářskou a řemeslnou technikou i uměleckou tvorbou ve spojení se sociálními strukturami Indiánů z předkolumbijské doby. K ústupkům, na které museli Indiáni přistoupit, patřil usedlý domácí způsob

Dnes už jen tato torza kdysi nádherných staveb připomínají úspěšné jezuitské misie

života, monogamie a vyloučení kouzelnictví.

„Redukce“ byly misijní sídliště, ve kterých byli Indiáni chráněni před evropskými kolonizátory a kde měli být uvedeni do křesťanský vedeného evropského způsobu života. Podle názorů kolonizátorů, které převzali i jezuité, nebyli Indiáni ještě zralí používat plně svou svobodu. Avšak na rozdíl od kolonizátorů zastávali jezuité názor, že Indiáni, „děti, které potřebují ochranu“, musí být chráněni před vykořisťováním a mají být podrobeni trpělivé výchovné práci, která je přivede k vyšší civilizaci. První chráněná sídliště založili roku 1550 dominikáni a františkáni. Tato sídliště však ztroskotala, protože jim scházela ekonomický základ. Teprve jezuitům se podařilo spojit misijní obrácení s novým hospodářským začátkem. Redukce nebyly státem s vlastní suver-

nitou, spočívaly na koncesích a privilegiích patronátní moci, byly však uzavřeným teritoriem a pro jiné Evropany nepřístupným. Pro Indiány byla příslušnost k určité redukci zcela dobrovolná, jen když se rozhodli opustit pralesní sídliště. Stávali se z nich úspěšní usedlí malozemědělci, soustavnou práci dosahovali nadprodukce, která umožňovala zajistit sociální služby, bezpečnost a vzdělání a rozvíjet také osobní talenty.

Z hliněných chatrčí vznikaly postupně kamenné stavby a barokní kostely, které si v ničem nezadaly se svými evropskými vzory. Během několika let se podařilo uskutečnit skok z doby kamenné do barokní doby. Byly zde dlážděné cesty obklopené poli, zahradami, stáji, řemeslnými dílnami. Vznikly tak v Americe první průmyslové oblasti, kde se odlévaly zvony, vyráběly hudební nástroje, chrámový inventář a hodiny velké dokonalosti. Misionáři ve dvojicích vedli skupiny 1000–5000 Indiánů, které vybrali jejich náčelníci. V těchto velkých komunách neexistovaly peníze a uplatňoval se jen výměnný obchod. Vyrůstli zde řemeslníci jako tkalci, koželuhové, mlynáři, zámečníci, zdravotníci, varhanáři a sochaři. Stejně pokrokové jako technika bylo v těchto sídlištích i sociální zákonodárství. Všichni mužští dospělí příslušníci v redukci museli polovinu své šestihodinové pracovní doby pracovat pro společenství, druhou polovinu měli pro soukromé použití. Vysoký podíl pracovního nasazení pro

společné blaho byl prvek, který vyplýval z indiánské kultury a nikoliv ze socialismu. Dobrovolné zapojení do společenství bylo silným stabilizujícím prvkem sociálního systému v redukcích. Zatímco jezuitské redukce byly hospodářsky plně soběstačné a obchodovaly mezi sebou, koloniální hospodářství bylo zcela závislé na mateřských zemích. Z těchto důvodů je zcela pochopitelné, že blahobyt v redukcích byl mnohem vyšší než v sídlišťích Evropanů. Hospodářský úspěch redukcí se stal později jezuitům svým způsobem osudným, protože vyvolával závist u koloniálních mocností a obyvatel jejich sídlišť.

Jezuité organizovali náboženský, politický a hospodářský život a při prvním kontaktu s Indiány používali často hudebních nástrojů. Hudba stimulovala pracovitost Indiánů. Doznala v redukcích velkého rozkvětu. Velkým skladatelem v redukcích byl italský jezuita Domeni-

co Zipoli (1688–1726). Ale již před ním uvedli jezuité do redukcí evropskou barokní hudbu a vytvořili z velmi hudebně nadaných Guaraní-Indiánů sbory a orchestry. Hudba byla v každodenním životě silně zakořeněna. Indiáni v krátké době pochopili evropskou hudbu a mistrně ji provozovali. Jejich sbory a orchestry provozovaly obtížné a náročné osmihlasé nešpory, mše, a dokonce i opery.

Právní systém s náskokem 200 let

Centrum umění bylo v barokním městečku Santa María de Fé. V průběhu 160 let přišlo sem asi 2 500 italských řeholní-

USTAVUJTE LITURGICKÉ SKUPINY

Při děkovné pobožnosti na závěr občanského roku vyzval papež věřící, aby nemalomyslně kvůli zlu a nesrovnalostem současného světa, zlobě lidí a přírodním katastrofám. Doporučil každodenní četbu Písma svatého, každodenní rozjímání, a to nejen doma, ale i na pracovišti a v nemocnicích. Na oživení eucharistické úcty požadoval vytváření liturgických skupin.

Generální audience v roce 2010 navštívilo 2,3 milionu lidí, o 30 000 více než v předchozím roku.

PUERI CANTORES

V rámci 36. kongresu „Pueri Cantores“ (Chlapci zpěváci) Benedikt XVI. přijal 4 500 mladých zpěváků ze 14 zemí. Pobývali v Římě od 28. prosince do 1. ledna, kdy svým zpěvem obohatili bohoslužbu v bazilice Svatého Petra o svátku Panny Marie, Matky Boží. Oslovil je v 8 různých řečech. Chválil je za to, že správnými slovy i melodiemi chválí Boha a přivádějí posluchače k tomu, aby se na strunách srdce dotýkali Boží lásky. Tak jako betlémské andělé svým zpěvem oslavují Boha a lidem pomáhají nalézat mír.

Kath-net

ků, kteří zde zastávali světské úřady. Mezi roky 1609–1767 přišlo 112 kněží také z německé oblasti. Nejvýznamnější z nich byl Anton Sepp (1655–1732) z jižního Tyrolska, který působil jako sochař, stavitel varhan a budovatel chrámů. Jeho reliéfy jsou dodnes na zříceninách k vidění.

Také právní systém v redukcích byl autonomní a podle názoru pozdějších autorů měl na tehdejší dobu náskok 200 let. Montesquieu napsal o jezuitské teokracii s indiánskou samosprávou: „Když napravila zpustošení po španělských kolonizátorech, začala léčit nejtěžší rány, jaké lidstvo utrpělo.“ To, co jezuité vykonali, nazval později Voltaire „triumf lidskosti“. Že redukce byly svou koncepcí utopie, dokládaly četné útoky, jimž byly vystaveny ze strany světské vrchnosti, která se obávala vlivu na své domorodé pracovní síly, ale také ze strany biskupů, jejichž práva vůči redukčním byla omezena, protože redukce podléhaly přímo papeži.

Nenávist kolonizátorů vůči misionářům nalezla podpo-

ru u konkurenčních církevních autorit ve Španělsku a také u evropských osvícenců, kteří pokládali jezuitu za představitele pannačného katolicismu. Roku 1767 namluvili intrikáni slabě-

mu monarchovi Karlu III., že jezuité ho chtějí svrhnout z trůnu. Dne 3. července 1767 vydal král dekret o deportaci jezuitů. Španělští vojáci deportovali z Latinské Ameriky 2 617 misionářů, 200 starších deportaci nepřežilo, mnozí zemřeli později ve vězeních v Lisabonu a v Madridu. Indiáni se vrátili do lesů, ze kterých přišli. Kolonizátoři vtrhli do redukcí, kam dříve neměli přístup, a zmocnili se všech statků. Kostely se zhroutily. Barokní umění upadlo do zapomenutí.

V redukcích byl pěstován také sport. Nezachovala se sice pravidla, ale jak referují dva jezuité z 18. století: „Ti barbari hrají s míčem jen nohama místo rukou, ale jak mistrně!“

Sociální teoretici vidí v jezuitském státě rysy „Utopie“ Tomáše Mora. Pozemkoví reformátoři chválí spravedlivé rozdělení

půdy, socialisté kolektivní vlastnictví a produkční prostředky v redukcích. Otcové ovšem vytvořili redukce nikoliv podle předem zpracovaného plánu nebo ideologie. Bylo to pragmatické přizpůsobení, se kterým hledali a tvořili kulturní a společenský řád, který spočíval na rovnosti a který předčil hospodářství kolonizátorů. Paternalismus jezuitů naučil Indiány samosprávě, na výchovu k samostatnosti už nezbyl čas. Jezuitské dědictví v této zemi dodnes připomíná jazyk *guaraní*, což byla řeč jezuitů, a národní nápoj *matete*, produkt někdejšího státu jezuitů. Prezident Paraguaye a bývalý biskup Fernando Lugo, který sám pochází z území redukcí, prohlásil: „Redukce byly zlatou dobou Paraguaye, tam byla praktikována teologie osvobození ještě dříve, než se zrodila.“

Stavba houslí a barokní hudba

Jezuité přinesli v 17. století umění stavby houslí a barokní hudbu také do San José de Chiquitos v Bolívii, v blízkosti města Santa Cruz. Po vyhnaní jezuitů založili františkánští mniši v této oblasti místo Ascension de Guarayos, v jehož blízkosti je indiánské sídlo Urubichá. Františkánský kněz Walter Neuwirth spolu s terciárkou Ludmilou Wolfovou z Tyrolska zde vede hudební školu pro barokní hudbu v tradici jezuitských redukcí. Od roku 1996 se v Urubichá pořádají mezinárodní festivaly barokní a renesanční americké hudby. Urubichá je dnes v Bolívii střediskem hudby na klasické nástroje. Je zde sedm houslařů, kteří vyrábějí housle podle starých jezuitských plánů. V Urubichá žije 450 praktikujících mladých hudebníků a 250 z nich navštěvuje hudební školu, kde získávají perfektní hudební vzdělání. Františkáni se zde snaží navázat na dědictví jezuitských redukcí.

*Z Die Tagespost 4/2011
přeložil -lš-*

Proč jsem jel na Haiti?

Díky působení řeholního kněze Romana Musila, který studoval v Olomouci a devět let působil na Haiti, se rozvinula spolupráce naší diecéze a Haiti, například projekt Voda pro Haiti nebo projekt Arcidiecézní charity Adopce na dálku; takže při zemětřesení jsme už byli přítomni a naše pomoc mohla začít hned. Velkorysá sbírka tehdy vynesla přes 60 milionů, jeden k tomu přidal město Praha a pět ministerstvo zahraničí. Jako zodpovědný za Charitu v ČR jsem se vydal s jejím národním ředitelem ing. Hajčmanem podívat, jak je po roce naše pomoc účinná a co je třeba případně měnit.

První dojmy? Už z přistávacího letadla bylo vidět stanové tábory uprostřed města i kolem něho. Na letišti pomíchali kufry z různých letadel, a tak naděje na naše kufry se objevila až po hodině. Už cestou z letiště jsme se přesvědčili, že za rok se toho moc nezměnilo. Na trosky spadlých domů většinou nikdo nesáhl. Silnice nezažila opravu mnoho let, takže na řidiče čekaly nástrahy nejen v četných hlubokých jámách, ale i v nepříkrytých kanálech. (Někde bylo varování, například uprostřed silnice stojící záchodová mísa.) Pracovníci naší mise, kteří tam mají spolu se slovenskou a irskou charitou pronajatý slušný dům, nás krásně přijali. Každým dalším dnem rostl můj obdiv k nim. Proč?

Neštěstí nepřišlo na Haiti až před rokem při zemětřesení, kdy spadlo přes sto tisíc domů a dvakrát tolik je neobyvatelných, kdy přišlo o život na 300 tisíc lidí a přes milion jich žije jen v táborech hlavního města. Už před dvěma staletími se osvobodili od koloniální nadvlády Francouzů a vyhlásili první černošskou republiku. Následovala řada revolucí a výsledkem je největší chudoba na světě, 40 %

negramotných obyvatel, stát platí jen 8 % škol, ostatní zajišťuje církev a soukromníci. Úřady téměř nefungují. Kdo má uniformu či razítko, má zdroj obživy v úplatcích. Bez nich nefunguje nic. Neznají například registr nemovitostí, takže se nedá získat jistota o vlastnictví pozemku, na kterém byste mohli pro ně něco budovat. Vláda kritizuje charitní organizace, že po nich není nic vidět, že mají raději odevzdat své peníze vládě, která se postará. Charity se ale vážně bojí, že peníze skončí jinde, a proto se snaží pomáhat postiženým přímo.

Co jsme z práce našeho týmu viděli? Dvě venkovské školy nově postavené ze dřeva. Jednoduchá hala přikrytá vlnitým plechem, se stěnami z překližky, která odděluje i jednotlivé třídy. Vnitřní stěny se v neděli odstávají a prostor slouží jako kostel. Opravili jsme dvě zděné školy a jednu školku. Vše vybavili lavicemi a tabulemi, dětem pořídili školní uniformy, které se tam považují za povinné. V některých církevních školách pomáháme platit učitele, kteří jsou jinak placeni jen ze školného a z kostelní sbírky. Ovšem rodiny, které přišly o dům i o práci, nejsou schopny platit školu. Škole sester sv. Vincence pro nejchudší, kam chodí na tisíc žáků, z nichž jedna třída je podporována adopcí na dálku od nás, jsme postavili novou budovu. Setkali jsme

Arcibiskup Jan Graubner v jedné z venkovských škol na Haiti

se tam i se skupinou 18 maminek s kojenci, kteří jsou podvyživení, a sestry dávají matkám každý den jídlo, aby mohly kojit své děti. Ty, které přiberou na váze, jsou z podpory vyřazeny, protože venku čekají na pomoc další.

Jinde máme projekty podpory malých zemědělců, kterým se kupuje osivo a zařizuje jednoduché školení, jinde dáváme malé půjčky drobným řemeslníkům na materiál, či pouličním obchodníkům na první zboží, protože práci nelze sehnat. Důležité jsou projekty prevence proti choleře, mezi které patří například zajištění pitné vody. Ve dvou táborech jsme teprve v minulých dnech pořídili cisterny a třikrát za týden jim dovažujeme vodu, kterou kupujeme. Celý rok totiž chodili pro vodu jen do potoka. Jeden takový tábor má tisíc stanů a v každém asi pět lidí. Slovo stan je ovšem silně nadsazené, protože většinou jde o kus igelitové plachty uvázané ke klackům.

Ve výroční den zemětřesení jsme se účastnili slavné mše svaté, kterou před troskami ka-

tedrály vedl kardinál Sarah z Říma, který je nejvyšším představitelem charitních děl v církvi. Přivezl tisícům přítomných povzbuzení Svatého otce a oznámil jméno nástupce arcibiskupa hlavního města, který zahynul při zemětřesení. Z iniciativy apoštolského nuncia a biskupů různých zemí byla při té příležitosti založena nová mezinárodní organizace, která zajistí odborné stavební i ekonomické garance pro zahraniční dárce při všech rekonstrukcích církevních zařízení. Vidím v tom velkou pomoc, protože novou katedrálu, dvacet kostelů a desítky škol je třeba postavit tak, aby obstály při dalších možných katastrofách.

I když po oznámení, že pro pouliční nepokoje se očekává zákaz vycházení a zastavení letecké dopravy, jsme odjeli o den dříve, abychom našim pracovníkům nepřidělávali starosti, odjeli jsme s nadějí a odhodláním v pomoci pokračovat.

Rád bych touto cestou poděkoval zvláště pracovníkům Charity a všem dárcům a podporovatelům charitní pomoci na Haiti.

Cestou jsem myslel na to, že v naší zemi to bylo asi velmi podobné v době, kdy k nám přišli svatí Cyril a Metoděj. Jaký to byl z jejich strany dar pro náš národ, který dostal možnost vyrůst v kultuře evangelia. Kolik věcí je u nás dnes samozřejmých! Ale nemusí to tak být vždycky. Kéž bychom si uměli udržet poklad víry umožňující žít v Božím království už na zemi.

+ Jan Graubner

Sestry sv. Vincence vydávají podvyživeným matkám jídlo, aby mohly kojit

TÝDEN MODLITEB ZA JEDNOTU KŘESŤANŮ - pokračování ze str. 2

každé úsilí o budování jednoty mezi všemi křesťany prochází proto skrze prohloubení věrnosti pokladu víry, který nám předali apoštolové. Pevnost ve víře je základ našeho společenství, je to základ křesťanské jednoty.

Bratrské společenství

Druhým prvkem je bratrské společenství. V době prvního křesťanského společenství, stejně jako za našich dnů, je to nehmataelnější vyjádření jednoty mezi učedníky a Pánem, především pro vnější svět. Ve Skutcích apoštolů čteme, že první křesťané měli všechny věci společné a ten, kdo měl majetek a jmění, prodal ho a rozdělil se s potřebnými (srov. Sk 2,44-45). Toto rozdělování vlastního majetku nacházelo v dějinách církve vždy nové způsoby vyjádření. Jedním z nich, zcela zvláštním, je vytváření vztahů bratrství a přátelství mezi křesťany různých vyznání. Dějiny ekumenického hnutí jsou poznamenány obtížemi a nejistotami, ale také dějinami bratrství, spolupráce, lidského a duchovního sdílení, které změnily významnou měrou vztahy mezi věřícími v Pána Ježíše: všichni jsme povoláni pokračovat na této cestě. Druhý prvek tedy, společenství, které je především společenstvím s Bohem, vytváří společenství mezi námi a vyjadřuje se nutně v onom konkrétním společenství, o jakém hovoří Skutky apoštolů, tj. ve sdílení. Nikdo v křesťanském společenství nesmí mít hlad, nesmí být ubohý; to je základní povinnost. Společenství s Bohem uskutečněné v bratrském společenství se konkrétně vyjadřuje v sociálním poslání, v křesťanské lásce, ve spravedlnosti.

Lámání chleba

Třetí prvek: v životě prvního společenství v Jeruzalémě bylo podstatným momentem lámání chleba, ve kterém se zpřítomňu-

je sám Pán v jediné oběti kříže v úplném sebedarování za život přátel: „Toto je moje tělo obětované za vás... toto je kalich mé krve, prolité za vás.“ „Církev žije Eucharistií. Tato pravda nevyjadřuje jen každodenní zkušenost víry, ale zahrnuje v syntéze jádro tajemství Církve.“ (*Ecclesia de Eucharistia* 1) Účast na Kristově oběti je vrcholem našeho spojení s Bohem a představuje proto také plnost jednoty Kristových učedníků, plné společenství. Během tohoto týdne modliteb za jednotu je především živý zármutek pro nemožnost sdílet stejný eucharistický stůl, znamená, že jsme ještě vzdáleni od uskutečnění oné jednoty, o jakou prosil Kristus. Tato bolestná zkušenost, která zahrnuje také kající dimenzi naší modlitby, musí se stát ještě velkodušnějším úkolem všech, aby po odstranění překážek plného společenství na-

stal onen den, ve kterém se budeme moci spojit kolem Pánova stolu, lámat společně eucharistický chléb a pít stejný kalich.

Společná modlitba

Konečně modlitba - nebo jak říká svatý Lukáš, modlitby - je čtvrtá charakteristika prvotní církve v Jeruzalémě popisovaná ve Skutcích apoštolů. Modlitba je vždy trvalý způsob chování Kristových učedníků, to, co doprovází jejich každodenní život v poslušnosti k Boží vůli, jak také dosvědčují slova apoštola Pavla, který píše Soluňanům ve svém prvním listě: *Stále se radujte. Bez přestání se modlete. Ve všech životních podmínkách děkujte Bohu. Tak to Bůh pro vás chce v Ježíši Kristu.* (1 Sol 5,16-18; srov. Ef 6,18) Křesťanská modlitba, účast na modlitbě Ježíšově je synovský zážitek par excellen-

ce, jak dosvědčují slova v Otčích náš, modlitbě rodiny „nás“ Božích dětí, bratří a sester - která oslovuje společného Otce. Ponořit se do modlitby znamená také otevřít se bratrství. Otčích náš se můžeme modlit jen jako „my“. Otevřeme se tedy bratrství, které vyplývá z toho, že jsme děti jednoho nebeského Otce a že jsme připraveni k odpuštění a smíření.

Draží bratři a sestry, jako Pánovi učedníci máme také odpovědnost vůči světu, musíme poskytovat všeobecnou službu: jako první křesťanské společenství v Jeruzalémě, vycházející z toho, co již sdílíme, musíme podávat silné svědectví, založené duchovně a opřené o rozum, o jediném Bohu, který se zjevil a který mluví v Kristu, abychom byli nositeli poselství, které orientuje a osvěcuje cestu člověka naší doby, často zbaveného jasných a platných orientačních bodů. Je proto důležité růst každý den ve vzájemné lásce a usilovat o překonání oněch bariér, které mezi křesťany ještě existují; cítit, že existuje pravá vnitřní jednota mezi všemi, kteří následují Pána; co nejvíce spolupracovat, pracovat společně na dosud otevřených otázkách; a především být si vědomi, že v této cestě nás musí Pán doprovázet, musí nám ještě mnoho pomáhat, protože bez Něho, jen sami, bez „setrvání v Něm“ nemůžeme udělat nic (srov. Jan 15,5).

Draží přátelé, ještě jednou, je to v modlitbě, kde se nacházíme spojení - zvláště v tomto týdnu - společně se všemi těmi, kteří vyznávají svou víru v Ježíše Krista, Božího Syna: setrvávejme v modlitbě, budme lidmi modlitby, prosme Boha o dar jednoty, aby se uskutečnil pro celý svět jeho záměr spásy a smíření. Děkuji.

Bollettino Vaticano 19. 1. 2011
Mezitaluky redakce Světla
Překlad -lš-

ZPŘÍSNĚNÍ TRESTNÍHO ŘÁDU

Kodex církevního práva vydaný v roce 1983 drasticky snížil výčet trestních činů a přenechal příliš velkou libovůli ordinářům a řádovým představeným. Skýtal větší ochranu provinilcům než veřejným zájmům. Některé kánony přímo naváděly k toleranci. To se projevilo nepříznivě v četných případech pohlavního zneužívání mladistvých příslušníky kléru. Byl to projev přizpůsobení duchu doby.

V rámci výzvy k pokání, obrácení a obnově požaduje Benedikt i reformu církevního práva a jeho osvobození od falešně chápané tolerance. I když pozdě, je třeba znovu uplatnit staré osvědčené zásady na ochranu kázně a veřejných zájmů.

VÝSTUPY Z CÍRKVE NA SLOVENSKU NEHZOZÍ

Mluvčí Slovenské biskupské konference neočekává před květnovým sčítáním lidu žádný masový pokles členů katolické církve, jak je tomu např. v Rakousku.

Při posledním sčítání lidu v roce 2001 patřilo Slovensko k zemím, kde počet katolíků vzrostl na 70 %.

DALŠÍ ÚTOK NA STABILITU RODINY

Státní rada ve Švýcarsku plánuje, že zruší zákaz incestu v trestním zákoníku. Znamená to, že v zemi nebude jako trestný čin posuzován pohlavní styk mezi matkou a synem anebo otcem a dcerou. Jako důvod se uvádí, že počet těchto případů je příliš malý. Návrh se setkává s odporem všech konzervativních stran. Z genetických důvodů je nezbytné chránit rodinu před incestem.

Kath-net

ostatků, poutě, řeholní řady i latinu z liturgie. Prosazovaly právo civilní moci obsazovat církevní úřady, a to takovými osobnostmi, které by potlačovaly autoritu papeže. Hlásaly nauku o všeobecném spasení a stavěly se proti evangelizaci nekatolických křesťanů, někteří dokonce i proti evangelizaci nekřesťanů.

Jak výstižně poznamenal jeden z představitelů zednářů té doby, jediná organizace, která byla pro jejich společnost rovnocenným soupeřem, byl řád jezuitů. Proto prvotním cílem bylo zničit Ignácovo Tovaryšstvo. Stačilo jí na to 15 let. Využila k tomu především svých šedých eminencí na katolických královských dvorech, ale tohoto rychlého úspěchu by sotva bylo dosaženo, kdyby nenašla v církevní hierarchii dostatek spolupracovníků, které k tomu disponovala jejich zcela nekřesťanská závist a žárlivost na horlivý a úspěšný Ignácův řád. Je velkou ironií, že nepřátelé jezuitů neuspěli tehdy právě u nekatolických dvorů, v protestantském Prusku a v pravoslavném Rusku. Král Bedřich II. a carevna Kateřina II. odmítli uveřejnit papežské breve o zrušení řádu a bez uveřejnění nemělo v těchto zemích nařízení platnost. Právě zde jezuité přežili.

Trest přišel velmi brzy v podobě revoluce ve Francii. Katoličtí panovníci si sami pod sebou podřezali větev. Tím, že ze svých zemí vykazali horlivé kazatele, kteří nabádali k loajalitě vůči vladařům, svým vlastním postupem a chováním podkopali u lidí potřebnou úctu ke své vlastní autoritě.

Toto historické ohlédnutí je pro nás velmi poučné. Ukazuje nám, že „novátoři“ dvacátého století nejsou se svými nápady, záměry a požadavky nijak originální, ale jdou otrocky ve stopách osvícenců a jejich učitelů a inspirátorů z doby před více než třemi sty lety. Minulé i současné dějiny nesou stále stejný rukopis těch, „kteří ke zkáze duší světem obcházejí“.

Budete-li hledat informace o „Jezuitském státě“ v Příručním naučném slovníku, který vyšel za minulého režimu, dovíte se, že to byl velký pracovní tábor, ve kterém jezuité vykořisťovali domorodce a používali je jako vojáky pro své zájmy.

Odpovídá to plně slovníku a ideologii odchovců marxismu-leninismu. O tom, co v Paraguai skutečně existovalo, nemohli mít vlastně představu, protože ani nepřipouštěli, že by někdo mohl jednat z jiných pohnutek než oni sami: z materialistických a sobeckých důvodů a třídní nenávisti. O skutečných „pracovních táborech“, jimiž byl posetý celý komunistický svět a v jakých bez důvodu a bez jakéhokoliv odsouzení léta trpěl a strádal kardinál Nguen Van Thuan, se v encyklopedii ovšem nedočteme. Proč potřeboval tento režim tímto nelidským způsobem likvidovat všechny, kteří nesdíleli jeho názory a ideologii? Protože ten, kdo žije z nesmiřitelné nenávisti, nečeká od druhých nic jiného než nesmiřitelnou nenávist. Jezuity vedené společenství prosperující 150 let, založené na aplikaci toho, co Karel Marx a Lenin nazvali „opiem lidstva“, však předem vyvrátilo teorie vědeckého komunismu.

Jaké ovoce po sobě zanechává komunistická „vědecká ideologie“, můžeme se přesvědčit při pohledu na současné poměry v těch oblastech, kam se rozšířilo „osvobozené hnutí“ založené na ideologické a třídní nenávisti. Domorodcům v Jižní Americe přinesli jezuité spolu s evangeliem ty nejlepší lidské poznatky a výsledky tehdejší vědy a kultury. Ukázalo se záhy, že tyto univerzální lidské hodnoty velmi dobře odpovídají lidské přirozenosti i u nekultivovaných domorodců s primitivní kulturou, a v této symbióze dosáhla tato setba neobyčejně pozeňnaných plodů. Domorodci v Africe ve dvacátém století dostali naopak od vyspělého lidstva to nejhorší, co jim mohlo být nabídnuto: závist, nenávist a tech-

nické prostředky, které umožňují uplatňovat nejkřutější násilí. Misto svobody prožívají tito nešťastníci nekonečné kruté bratrovražedné boje, které šíří smrt a jen prohlubují hlad a bídu v těchto oblastech.

Na jezuitskou misii v Jižní Americe bychom se tedy neměli dívat jen jako na historickou epizodu a raritu, ale měla by být předmětem našeho zájmu a peč-

Na slovíčko

livého studia. V dostatečně dlouhém časovém rozmezí jednoho a půl století se nám představuje skutečnost, že to, co se mohlo jevit nejspíše jako utopie, vůbec utopie není. Na celé této utopii je totiž pro dnešního člověka nejvíce utopistické, že mohou spolu žít, a dokonce prosperovat lidé, jejichž motivací vůbec není chamtivost, která je dnes hlavní hnací silou gigantického molocha světové ekonomiky. Život lidského společenství v redukci nás přesvědčuje, že lidská společnost založená na solidaritě není utopií. Naopak, jak ukazuje současná skutečnost, je utopií domnívat se, že lidskou chamtivost je možno si podmanit, zkrotit a ukáznit. Je to rakovina, která prostoupila všechno smýšlení a nevede jinam než do záhuby. Na prosperitu ekonomiky jezuitského státu těžko půjde uplatnit jakoukoliv ekonomickou teorii. Už jen proto, že byla vytvořena nikoliv na základě nějaké teorie, nýbrž na základě přirozeného vývoje a evangelia. Ekonomické teorie jsou zde k ničemu, protože hospodářský vzestup zde roste sám od sebe zcela přirozeným způsobem a bez teorií. Svou přirozenost si zde zachovalo to, čemu říkáme hodnota zboží. Směňovalo se totiž nikoliv za umělou tržní hodnotu vyvolanou poptávkou a nabídkou, ale zachovávala se zcela běžná hodnota přirozených potřeb i samotných předmětů produkce a směny. Nevystupují zde tedy žádné potřeby vyvolané uměle požadavkem odbytu. Tok těchto hodnot probíhá jako v uzavřeném okruhu bez zbytečných

ztrát, je prosperující, protože nepřípouští chytrácké příživníky. Byl to uzavřený okruh, ze kterého se nic neztrácelo. Nepoužívá se zde žádná zástupná hodnota v podobě kapitálu. Toto prostředí ani neposkytovalo a nenabízelo možnost, jak využít hodnot, které si někdo kumuluje na úkor druhých. Je to ekonomika, která spoléhá nikoliv na „sílu“ lidských slabostí, ale staví na dobrých a silných stránkách lidské přirozenosti. Solidarita se tu rozvíjí jako vrozená lidská vlastnost a potřeba, a tím, jak se osvědčovala, se také upevňovala. Je pozoruhodné, jak se těmto nedávno ještě divochům z pralesa zalíbila barokní hudba a jak se z tohoto zalíbení spontánně rodily i talenty. Očekávali bychom, že jejich vkusu bude odpovídat zcela jiná hudba a jiné umění. Zdomácněla u nich kultura, která vznikla úplně jinde, protože i zde nacházela své univerzální duchovní podhoubí. Tato hudba svou harmonií, melodičností a řádem odpovídala zřejmě jejich vnitřnímu rozpoložení člověka a touze po harmonickém a vyrovnaném řádu, ve kterém se úspěšně rozvíjejí obecné lidské hodnoty.

Současná společnost, která buduje na nenasytné a bezohledné touze „vlastnit“, společnost, kde jedni vydělávají a vlastní závratné sumy, a druzí umírají hladem, je od základu nepřirozená, nemocná a určená nevyhnutelně k sebezahubě. To je pro mě důvod, proč se přikláním k chmurným prorocstvím o blížící se světové katastrofě, která ani nepotřebuje žádný mimopřirozený zásah. Všechny podmínky a ničivé síly jsou již zcela konkrétně připraveny a čekají jen na chvíli, kdy je spustí lidská pýcha a egoismus, které dosáhnou svého vrcholu. Překročili jsme hranice přirozenosti a porušili tak vyvážený přirozený řád. Nekontrolovatelné síly se vylévají z břehů a stávají se neovladatelnými. Celosvětové záplavy jsou toho obrazem. Ti, kteří je přežijí, se jednou velmi rádi vrátí k podmínkám ztraceného jihoa-merického ráje.

-š-

SVĚTLO IKON – „NÁVRAT KE KOŘENŮM“

V pražské Loretě na Hradčanech se připravuje výstava s názvem *Světlo ikon* současného ikonopisce *Martina Damiana*. Autor vychází z původní prastaré techniky, která je proslulá svou hojností křesťanských motivů a symboliky. Můžeme se tak vrátit napříč staletími zpět do hluboké minulosti. Díky záračným událostem, připraveným ikonám, jsou mnohé z nich dodnes opředeny tajemstvím. Z historie tak známe ikony s přivlastkem plačící, uzdravující, nebo vítězné v bojích nad nepřátele.

Ikony patří mezi umění statické. Postavy jsou strnulé a beze stínů, podobné těm, které můžeme vidět na starých freskách a deskových ikonách. Součástí této expozice budou ikony, které byly záměrně tvořeny s patinou. Jejich autentičnost si prověřil i sám autor, který s úsměvem dodává: „Po dokončení jsem ikonu nechal ve svém pokoji. Když přišel někdo na návštěvu, dělal jsem si legraci, že se jedná o dvě stě let starou ikonu, kterou mám zapůjčenou pro inspiraci. A všichni mi to věřili. To byl pro mě důkaz, že je vytvořeno věrohodně.“

Co dnes ovšem vede člověka k tomu, aby si takovou ikonu sám vytvořil, nebo si ji pořídil? Je třeba zmínit, že ikony jsou pro západního člověka netypickým stylem umění. Ikony jsou uctívány především východními církvemi, zatímco v západní tradici katolické kultury nejsou příliš zakaženě. V posledních desetiletích však můžeme sledovat zájem o ikony i v římskokatolickém prostředí. Jedním z propagátorů mystiky ikon byl například kardinál Tomáš Špidlík. Metoda modlitby před vystavenými ikonami je praktikována v komunitě v Taizé i v dalších křesťanských společenstvích. Tento trend ukazuje na návrat k samotnému počátku křesťanské kultury, která byla tolik identifikována ikonopiseckými díly. I tento směr v moderním křesťanství byl silným argumentem, proč se autor rozhodl uspořádat výstavu ikon, a dodává: „Ikony jsou uctívány především v pravoslavných a ortodoxních církvích, nicméně byly tvořeny již v raném křesťanství před rozdělením církve. Můžeme tedy říci, že mají své pevné místo i v západní kultuře víry. Církev byla, kromě jiného, také nositelkou kultury. Podívejme se na fakt, kolik uměleckých děl, nejen těch výtvarných, se díky církvi zachovalo až do dneška. Pro mě je sakrální umění jedno z nejkrásnějších a pro mou tvorbu naprosto inspirujících.“

Ikona je z teologického pohledu okno do nebe. Člověk, který se modlí před ikonou, může nahlížet do nebe, skrze které sestupuje světec, jenž se dívá přímo na člověka. Ikony jsou plné tajemných symbolů a geometrických tvarů. I sebemenší detail na ikoně má svůj teologický základ.

Martin Damian chce na prvním místě oslovit návštěvníky po stránce spirituální: „Mým přáním je, aby tato výstava byla především duchovním přínosem a povzbuzením pro ty, kteří se na ni přijdou podívat.“

Výstava je určená nejen milovníkům výtvarného umění a historikům, ale i lidem, kteří chtějí zakusit nový rozměr rozjímání. Expozice po skončení v Praze na Loretě putuje do benediktinského kláštera v Rajhradě, dále pak do prostor bývalého františkánského kláštera v Kadani.

Termíny výstav:

- 28. 2. – 28. 4. 2011 – Loreta na Hradčanech, Praha
- 8. 5. – 18. 6. 2011 – Benediktinský klášter, Rajhrad
- 25. 6. – 31. 8. 2011 – Městské muzeum, Kadaň

Zajímavosti o autorovi i připravované výstavě naleznete na webových stránkách: www.ikony.estranky.cz

TELEVIZE NOE

■ Vysílání denně 6.00 - 1.00
■ Denně: 8.00; 16.00 - Programová nabídka TV NOE
Podrobnosti na www.tvnoe.cz ■ Změna programu vyhrazena.

Pondělí 7. 2. 2011: 6:05 Octava dies 6:35 Peru – Cesta slibu 7:00 Rok na Svatém Hostýně 7:50 Přejeme si... 8:05 P.S. 8:30 Ekoauto (14. díl) 8:45 První hodina [P] 9:10 Taneční desatero: Polka 9:20 Cesty za poznáním: Jökulsárlón 9:30 Vít Kašpařík, koncovy, fujarky, grumle a jiné hudební nástroje 10:00 Platinové písníčky (35. díl) 10:30 Horní Lideč 11:00 Noekreace (73. díl) 11:10 Noeland (34. díl) 11:45 O Misálkovi (5. díl) 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Grace live [P] 13:15 Slovenští redemptoristé v Rumunsku 13:30 Lásky a múzy Williama Schiffera 13:45 Octava dies 14:15 Nevzdají se 14:25 Katedrála svatého Václava v Olomouci 14:55 Bez hábitu: řád Milosrdných bratří [P] 16:00 H2Onews 16:10 V poště chit-chat (3. díl) 16:55 Klasik 17:00 NOEparáda (107) [L] 18:00 Exit 316: Vína [P] 18:15 Cesty za poznáním: Yehliu 18:30 Jamé rozprávky (4. díl) [P] 18:50 Pouť do Polska [P] 19:20 Pět roků poté 19:30 Přejeme si... 19:45 H2Onews 20:00 U Pastýře [L] 21:00 Na koberečku (99) [P] 21:10 Dobro ako princíp svetla a pravdy 21:35 Dům sv. Antonína 22:00 Noční univerzita: Jen pět chlebů – P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm. 23:05 Animovat znamená vdechnout život 23:20 Noekreace (73) 23:30 Octava dies 0:05 Kulatý stůl: Madrid 1:35 Poslech Radia Proglas [L].

Úterý 8. 2. 2011: 6:05 H2Onews 6:15 Písnový koncert 7:40 Cesta k andělům (44. díl) 8:30 Ze života farnosti: Slavkov u Brna 8:50 Dík, žes mě zachránil [P] 9:00 Cesty za poznáním: Lijiang River 9:10 Collegium orientale 9:30 Ekoauto (14. díl) 9:45 Taneční desatero: Polka 10:00 Octava dies 10:30 Noční univerzita: Jen pět chlebů – P. Vojtěch Kodet, ThD., OCarm. 11:45 Jamé rozprávky (4. díl) 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Platinové písníčky (35. díl) 12:45 Svatá země 12:55 Nevzdají se 13:05 Křížovatky – Martina Špinková 13:35 Rok na Svatém Hostýně 14:25 Otazníky: Sekty 16:00 H2Onews 16:10 Přejeme si... 16:25 Cesty za poznáním: Karelia [P] 16:50 Dík, žes mě zachránil 17:00 Horní Lideč 17:30 Ve jménu Ježíše: Pavel, misionář 17:55 Noeland (34. díl) 18:30 Jamé rozprávky (5. díl) [P] 18:45 Boží šramot /SK/: Festival pod věží 2010 19:10 Noekreace (73. díl) 19:20 Procházka památkovou rezervací Příbor: Zastavení u kostela Narození Panny Marie 19:40 Zpravodajské Noeviny [P] 20:00 Na cestách víry: Mezináboženský dialog [P] 20:30 Skanzen Strážnice 20:50 V poště chit-chat (3. díl) 21:35 Pět roků poté 21:45 Zpravodajské Noeviny 22:05 Na koberečku (99. díl) 22:15 U NÁS 23:15 P.S. 23:40 Přejeme si... 0:00 Večer chval 1:15 Poslech Radia Proglas [L].

Středa 9. 2. 2011: 6:05 Zpravodajské Noeviny 6:20 Bez hábitu: řád Milosrdných bratří 7:20 Noekreace (73. díl) 7:30 Dům sv. Antonína 7:50 Zázněje Roberta Hliněnského 8:20 Noeland (34. díl) 9:00 Pro víta mundi: Mgr. Josef Szymczek 9:45 Na cestách víry: Mezináboženský dialog 10:15 Trnavská univerzita 10:30 Generální audience Benedikta XVI. [L] 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Cesty za poznáním: Čína 12:55 Pouť do Polska 13:35 P.S. 14:00 U Pastýře 15:00 Taneční desatero: Polka 15:10 Cesty za poznáním: Yehliu 15:20 Peru – Cesta slibu 15:40 Zpravodajské Noeviny 16:00 NOEparáda (107. díl) 16:50 Cesty za poznáním: Ha Long Bay 17:00 GoodwillBOY VI. [P] 17:55 Octava dies 18:25 Sedmihlasy 18:30 Jamé rozprávky (6. díl) [P] 18:40 U NÁS 19:40 Přejeme si... [P] 20:00 Léta letí k andělům (46. díl) [P] 20:20 Noční univerzita: Strachy v našem životě – Charles Whitehead [P] 21:35 Momentka z ostrova krásy: Korsika 21:45 H2Onews 22:00 Zvířecí instinkty (11. díl) [P] 22:30 Na koberečku (99. díl) 22:40 Dvě věže 22:50 Noekreace (73. díl) 23:00 Generální audience papeže Benedikta XVI. [P] 23:30 Katedrála svatého Václava v Olomouci 0:05 H2Onews 0:15 Písnový koncert 1:40 Poslech Radia Proglas [L].

Čtvrtek 10. 2. 2011: 6:05 H2Onews 6:15 Pouť do Polska 6:50 Léta letí k andělům (46. díl) 7:10 Platinové písníčky (35. díl) 7:40 Plečnickův kostel sv. Františka v Lublani [P] 7:50 Nevzdají se 8:00 Cesty za poznáním: Karelia 8:25 Procházka památkovou rezervací Příbor: Zastavení u kostela Narození Panny Marie 8:45 Na cestách víry: Mezináboženský dialog 9:15 Dvě věže 9:25 Zázněje Roberta Hliněnského 10:00 Otazníky: Sekty 11:30 Přejeme si... 11:45 Jamé rozprávky (6. díl) 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Písnový koncert 13:35 Vlci v Lužici 14:05 Vít Kašpařík, koncovy, fujarky, grumle a jiné hudební nástroje 14:30 Pro víta mundi: Mgr. Josef Szymczek 15:10 První hodina 15:35 Ze života farnosti: Slavkov u Brna 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:15 Křížovatky arcibiskupa Dominika Duky [P] 16:55 Rok na Svatém Hostýně 17:45 Noekreace (73. díl) 18:00 Boží šramot /SK/: Festival pod věží 2010 18:25 Jamé rozprávky (7. díl) [P] 18:40 Cesta k andělům (44. díl) 19:40 Zpravodajské Noeviny [P] 20:00 Klapka s... (18. díl) [P] 21:00 Přejeme si... 21:15 P.S. [P]

21:40 Zpravodajské Noeviny: 10. 2. 2011 22:00 Obec Pobedin [P] 22:10 Cesty za poznáním: Jökulsárlón 22:20 Octava dies 22:50 NOEparáda (107. díl) 23:40 Collegium orientale 0:05 Zpravodajské Noeviny 0:20 GOODwillBOY VI. 1:10 Poslech Radia Proglas [L].

Pátek 11. 2. 2011: 6:05 Zpravodajské Noeviny 6:20 Noekreace (73. díl) 6:30 NOEparáda (107) 7:20 JuniorTV Kopřivnice (12) 7:40 Toulání 7:45 Ekoauto (14. díl) 8:00 Katedrála svatého Václava v Olomouci 8:30 Cesty za poznáním: Yehliu 8:40 Noční univerzita: Strachy v našem životě – Charles Whitehead 10:00 Na koberečku (99. díl) 10:10 Tatman 10:25 Cesty za poznáním: Čína 11:15 Ve jménu Ježíše: Pavel, misionář 11:45 Jamé rozprávky (7. díl) 12:00 Polední modlitba [L] 12:05 Přejeme si... 12:20 Zvířecí instinkty (11) 12:50 Animovat znamená vdechnout život 13:05 Plečnickův kostel sv. Františka v Lublani 13:15 Léta letí k andělům (46. díl) 13:40 Grace live 14:50 Obnova baziliky Nejsvětějšího Srdce Ježíšova v Římě 15:05 Dům sv. Antonína 15:25 Pouť do Polska 16:00 Zpravodajské Noeviny 16:15 Kříž svatého Františka 16:50 Procházka památkovou rezervací Příbor: Zastavení u kostela Narození Panny Marie 17:10 Na cestách víry: Mezináboženský dialog 17:40 Přejeme si... 18:00 Noeland (34. díl) 18:30 O Misálkovi (6. díl) [P] 18:40 Sedmihlasy 18:45 GOODwillBOY VI. 19:35 Momentka z ostrova krásy: Korsika 19:45 H2Onews [P] 20:00 Noemova pošta 2011: únor [L] 21:30 Cesty za poznáním: Yehliu 21:40 Na koberečku (99. díl) 21:55 Nedělní čtení: 6. neděle v mezidobí [P] 22:25 Dík, žes mě zachránil 22:30 Cesta k andělům (44. díl) 23:20 Křížovatky arcibiskupa Dominika Duky 0:05 H2Onews 0:15 Rok na Svatém Hostýně 1:05 Poslech Radia Proglas [L].

Sobota 12. 2. 2011: 6:05 H2Onews 6:15 P.S. 6:40 Křížovatky arcibiskupa Dominika Duky 7:20 Ze života farnosti: Slavkov u Brna 7:40 Léta letí k andělům (46. díl) 8:00 Ve jménu Ježíše: Spása v Kristu pro všechny [P] 8:30 Noeland (34. díl) 9:00 Boží šramot /SK/: Festival pod věží 2010 9:30 GOODwillBOY VI. 10:20 NOEparáda (107) 11:10 JuniorTV Kopřivnice (12) 11:35 Dům sv. Antonína 12:00 Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI. [P] 12:10 Zpravodajské Noeviny 12:25 Nedělní čtení 12:55 Přejeme si... 13:10 Cesty za poznáním: Karelia 13:40 Klapka s... (18. díl) 14:40 Noekreace (73. díl) 14:50 Collegium orientale 15:10 Ekoauto (14. díl) 15:25 Platinové písníčky (35) 16:00 H2Onews 16:10 Hlubinami vesmíru 16:50 Cesty za poznáním: Lijiang River 17:00 U Pastýře 18:05 CHKO Blanský les – Vyšenské kopce (1. díl) [P] 18:25 Sedmihlasy 18:30 O Misálkovi (6. díl) 18:40 Na cestách víry: Mezináboženský dialog 19:10 Taneční desatero: Polka 19:25 Nedělní čtení: 6. neděle v mezidobí 20:00 Pro víta mundi: Mgr. Daniel Kroupa [P] 20:40 První hodina 21:05 Kořeny [P] 21:50 Vít Kašpařík, koncovy, fujarky, grumle a jiné hudební nástroje 22:15 Nevzdají se 22:25 Vzpomínky Hildegardy Dawidové 22:40 Ukrajnácké zastavení 23:00 Bez hábitu: řád Milosrdných bratří 0:05 Grace live 1:15 Poslech Radia Proglas [L].

Neděle 13. 2. 2011: 6:05 Evangelium: 6. neděle v mezidobí [P] 6:15 Nedělní čtení 6:45 Plečnickův kostel sv. Františka v Lublani 6:55 Klapka s... (18. díl) 7:55 Peru – Cesta slibu 8:15 Dík, žes mě zachránil 8:20 Závozy nepatří na silnici 8:40 Procházka památkovou rezervací Příbor: Zastavení u kostela Narození Panny Marie 9:00 Pouť do Polska 9:30 Cesty za poznáním: Karelia 10:00 Ukrajnácké zastavení 10:20 Evangelium: 6. neděle v mezidobí 10:30 Mše svatá z kostela sv. Václava v Ostravě s farností Vlachovice [L] 11:40 Na koberečku (99. díl) 11:50 Čteme z křesťanských periodik [P] 12:00 Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI. [L] 12:25 Zpravodajský souhrn týdne [P] 13:05 Platinové písníčky (36) [P] 13:40 Pro víta mundi: Mgr. Daniel Kroupa 14:20 Dopis mistra Balka 14:30 Pět roků poté 14:40 Noční univerzita: Strachy v našem životě – Charles Whitehead 16:00 Exit 316: Vína 16:15 Bétel /CZ/: Festival pod věží 2010 [P] 16:40 Prostě aby si hráli a neblbli 16:50 Noekreace (74) [P] 17:00 Noeland (34) 17:30 Sedmihlasy 17:35 Ve jménu Ježíše: Spása v Kristu pro všechny 18:00 GOODwillBOY VI. 18:50 Evangelium: 6. neděle v mezidobí 19:00 Sestra Sára: O domácím úkolu od papeže 19:05 Léta letí k andělům (46. díl) 19:25 Taneční desatero: Blues [P] 19:40 Přejeme si... [P] 20:00 Octava dies [P] 20:30 Pocta N. Paganinimu [P] 21:20 Za tajemstvím šumavských lesů [P] 22:15 Na cestách víry: Mezináboženský dialog 22:45 Cesty za poznáním: Ha Long Bay 23:00 Nedělní čtení: 6. neděle v mezidobí 23:30 Plečnickův kostel sv. Františka v Lublani 23:40 Polední modlitba Sv. otce Benedikta XVI. 0:05 Zpravodajský souhrn týdne 0:45 Dům sv. Antonína 1:05 Poslech Radia Proglas [L].

SVATÁ HORA – AKCE NA ÚNOR

11. února – P. Marie Lurdské – hudba při mši sv. v 17.00 hod.: skladby francouzského baroka. K. Falciniková – soprán, P. Šmolík – varhany.
12. února – 16.30 hod. – zpívané latinské chorální nešpory. Náčvik v 16.00 hod.
22. února – 19.00 hod. – Hudba v nezvyklých souvislostech I. Koncert v biskupském pokoji (Ivan Boreš – kytara).
Římskokatolická farnost Svatá Hora, Exerciční dům, 261 80 Příbram II – 591, e-mail: ex.dum@svata-hora.cz, www.svata-hora.cz

Společenství cyrilometodějských poutníků pořádá **XI. PĚŠÍ POUŤ NA VELEHRAD** na poděkování za poselství evangelia, které přišlo před 1148 roky, a s prosbou za obnovení víry v našem národě. Duchovní téma XI. pouť: Písmo svaté – Vezmi a čti.

Jubiléjní XXX. ročník CMP začíná mši sv. na Levém Hradci v sobotu 19. 2. 2011 v 9.30 hod. Po sobotách a nedělích doputujeme do Velkého Meziříčí. Z Nového Jičína se vychází v neděli 27. 2. ve 13.00 ze Španělské kaple po etapách na Velehrad.

PUTUJEME OD PONDĚLÍ 22. 8. 2011.

Pouť vrcholí v sobotu 27. 8. v poledne v bazilice.

ODKUD PUTUJEME: Pondělí 22. 8. – z Vítochova nebo ze Sebranic nebo z Vranova n. D. anebo z Netína • Úterý 23. 8. – z Olešnice nebo ze Znojma anebo z Velkého Meziříčí • Středa 24. 8. – také z Brna-Bystrce nebo z Olomouce • Čtvrtek 25. 8. – také ze Slavkova u Brna nebo z Ratíškovice anebo z Ostrožské Lhoty.

JAK PUTUJEME: Denně 22 až 36 km. Jede s námi vozidlo, které veze zavazadla (i unavené poutníky). **CO POTŘEBUJETE:** Spacák a karmatku. Spí se pod střechou. **ČÍL:** V SOBOTU 27. 8. 2011 v 8.00 hod. z Buchlovic nebo z Boršic u Buchlovic nebo ve 4 ráno z Uherského Brodu, v 11.00 hod. obnova zasvěcení na nádvoří, 12.00 hod. **PONTIFIKÁLNÍ MŠE SVATÁ**, slouží kardinál Miloslav Vlk.

Srdečně vás všechny zveme, i když víme, že ve stejnou dobu jsou jiné a zajímavé nabídky. Přejeme si, aby tato pouť byla jako tenkrát v Betlémě „RADOSTÍ PRO VŠECHEN LID“ (Lk 2,10), pro poutníky i pro ty, kdo se s nimi setkají.

U koho se hlásit: Mons. Jan Peňáz, Křtiny 72, tel.: 736 529 221, www.poutnik-jan.cz; P. Marek Dunda Th.D., Vranov n. D. 20, tel.: 515 296 384, www.fatym.com; jáhen Mgr. Ladislav Kinc, Prosetín 79, tel.: 516 463 315 www.rovecne.farnost.cz

V Roce kněží byl realizován **INTERDIECÉZNÍ PROJEKT NA POŘÍZENÍ KNĚŽSKÝCH ZVONŮ** z kněžských darů do poutního kostela sv. Jana Nepomuckého v Nepomuku u Plzně. Sbirka ve prospěch projektu probíhala i dále v roce 2010. **Dary 223 kněží, opatů, biskupů a arcibiskupů z 21 diecézí a arcidiecézí ze 4 států činily k 31. 12. 2010 celkem 826 051 Kč.** Dva odlišné kněžské zvony (viz foto) Panny Marie (514 kg) a sv. Janů (611 kg) jsou od 28. 10. 2010 umístěny v blízkosti hrobu sv. Jana Nepomuckého ve svatovítské katedrále v Praze, odkud budou odvezeny do Nepomuku. Výdaje za dva větší zvony a srdce, jejich dovoz a režijní výlohy byly uhrazeny ve výši 720 109 Kč. **Organizátoři sbírky upřímně, bratrsky a srdečně děkují všem kněžím za jejich podporu a příspěpní do sbírky.** Seznam dárců a informace o projektu jsou na webové adrese: www.knezskeszvony.katolik.cz. V roce 2011 stále prosíme dárece o příspěpní na dva zbývající zvony, tj. zvon c2 sv. Benedikta a Bernarda (bude odliť ke 200. výročí narození sv. Jana Nepomuka Neumanna a na památku nepomuckého cisterciáckého opatství, cca 250 tis.) a zvon es2 sv. Josefa (bude odliť k 800. výročí narození sv. Anežky České, cca 150 tis.). Příspěpní lze bankovním převodem daru s uvedením jména a působiště na účet u České spořitelny, a. s.: 1686362093/0800, IBAN: CZ76 0800 0000 0016 8636 2093. BIC: GIBACZPX. S pozdravem, vděčností a úctou P. Jan Martin Bejček, OSB, farář v Letonicích u Vyškova.

Liturgická čtení

Neděle 6. 2. – 5. neděle v mezidobí

1. čt.: Iz 58,7-10

Ž 112(111),4-5.6-7.8a+9

Odp.: 4a (*Spravedlivý září v temnotách jako světlo.*)

Nebo: *Aleluja.*

2. čt.: 1 Kor 2,1-5

Ev.: Mt 5,13-16

Slovo na den: Ať vaše světlo svítí lidem.

Pondělí 7. 2. – ferie

1. čt.: Gn 1,1-19

Ž 104(103),1-2a.5-6.10+12.24+35c

Odp.: 31b (*Ať se Hospodin těší ze svého díla!*)

Ev.: Mk 6,53-56

Slovo na den: Šťastce jeho šatů.

Úterý 8. 2. – nez. pam.

sv. Jeronýma Emilianiho nebo sv. Josefíny Bakhity

1. čt.: Gn 1,20-2,4a

Ž 8,4-5.6-7.8-9

Odp.: 2a (*Hospodine, náš Pane, jak podivuhodně je tvé jméno po celé zemi!*)

Ev.: Mk 7,1-13

Slovo na den: Srdce.

Středa 9. 2. – ferie

1. čt.: Gn 2,4b-9.15-17

Ž 104(103),1-2a.27-28.29bc-30

Odp.: 1a (*Veleb, duše má, Hospodina!*)

Ev.: Mk 7,14-23

Slovo na den: Co vchází zvenčí, nemůže poskvřnit.

Čtvrtek 10. 2. – památka sv.

Scholastiky

1. čt.: Gn 2,18-25

Ž 128(127),1-2.3.4-5

Odp.: 1a (*Blaze každému, kdo se bojí Hospodina.*)

Ev.: Mk 7,24-30

Slovo na den: Kousky po dětech.

Pátek 11. 2. – nez. pam. Panny

Marie Lurdské

1. čt.: Gn 3,1-8

Ž 32(31),1-2.5.6.7

Odp.: 1a (*Šťastný je ten, komu byla odpuštěna nepravost.*)

Ev.: Mk 7,31-37

Slovo na den: Vzhlédl s povzdechem k nebi.

Sobota 12. 2. – nez. sobotní pam.

Panny Marie

1. čt.: Gn 3,9-24

Ž 90(89),2.3-4.5-6.12-13

Odp.: 1 (*Pane, tys nám býval útočištěm od pokolení do pokolení!*)

Ev.: Mk 8,1-10

Slovo na den: Je mi líto zástupu.

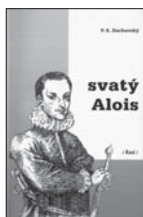
BREVIÁŘ PRO LAIKY

5. – 12. ÚNORA 2011

Změna v číslování breviáře: levý, nepodbarvený sloupec – dřívější vydání breviáře; pravý, podbarvený sloupec – nové vydání breviáře (2007)

Uvedení do první modlitby dne:	NE 6. 2.		PO 7. 2.		ÚT 8. 2.		ST 9. 2.		ČT 10. 2.		PÁ 11. 2.		SO 12. 2.			
Antifona	812	912	826	928	841	945	857	961	1741	1961	889	995	1666	1883		
Žalm	783	881	783	881	783	881	783	881	786	884	783	881	783	881		
Ranní chvály:																
Hymnus	812	913	827	928	842	945	857	962	1742	1961	889	996	1666	1883		
Antifony	813	914	828	929	843	946	858	963	874	979	890	997	906	1014		
Žalmy	813	914	828	930	843	946	858	963	874	980	890	997	906	1014		
Krátké čtení a zpěv	816	917	831	933	847	950	861	966	1743	1962	893	1000	1668	1885		
Antifona k Zach. kantiku	692	781	831	933	847	950	861	966	1307	1963	1308	1451	1669	1886		
Prosby	817	917	831	933	847	951	861	966	1744	1963	894	1001	1655	1886		
Závěrečná modlitba	692	782	832	934	1306	1449	862	967	1307	1450	1308	1451	1656	1888		
Modlitba během dne:																
Hymnus	817	918	832	934	848	952	862	967	879	984	895	1002	910	1019		
Antifony	818	919	833	935	848	952	863	968	879	985	895	1003	910	1019		
Žalmy	818	919	833	935	849	953	863	968	879	985	895	1003	911	1019		
Krátké čtení	820	921	835	937	851	955	865	970	882	988	898	1005	913	1022		
Závěrečná modlitba	692	782	835	938	851	955	865	970	882	988	898	1006	913	1022		
Nešpory:	SO 5. 2.															
Hymnus	807	907	821	922	837	939	852	956	867	972	1746	1965	900	1007	915	1024
Antifony	808	908	822	923	838	940	853	957	868	973	884	990	900	1008	916	1025
Žalmy	808	908	823	924	838	940	853	957	868	973	884	990	901	1008	916	1025
Kr. čtení a zpěv	810	911	825	926	840	943	856	960	871	976	1749	1968	903	1011	918	1027
Ant. ke kant. P. M.	692	781	692	782	840	943	856	960	871	977	1750	1969	1308	1451	693	782
Prosby	811	911	826	927	841	944	856	960	872	977	1750	1969	904	1012	918	1028
Záv. modlitba	692	782	692	782	841	944	1306	1449	872	977	1307	1450	1308	1451	693	783
Kompletář:	1238	1374	1242	1379	1247	1384	1250	1387	1254	1391	1257	1395	1260	1398	1238	1374

Naše prodejna v Olomouci na Dolním náměstí 24 je otevřena také v sobotu v době od 8 do 12 hodin.

SVATÝ ALOIS
Karel Dachovský

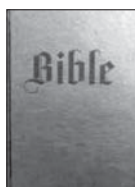
Útlá knížečka přinářející životopis svatého Aloise Gonzagy je návratem k tomuto dříve tak hojně uctívanému světci. Postava svatého Aloise může být v dnešní době příkladem k následování, a to nejen pro mládež, již je patronem. Inspirovat může bojem o své povolání, svým asketismem a čistotou života, starostí o smrtelně nemocné.

Rád • Brož., 130x195 mm, 43 str., 45 Kč

MALÁ ZLATÁ BIBLE

Malá zlatá Bible je zmenšenou verzí Zlaté Bible, která vyšla v roce 2010. Malá zlatá Bible zahrnuje text Jeruzalémské Bible doprovázený množstvím středověkých iluminací.

Krystal OP • Váz., 22x30 cm, 1069 str., 4790 Kč

MYSTIKA PRAKTICKY

Reinhard Körner

Autor reaguje na známý Rahnerův výrok, že křesťan budoucnosti bude mystikem, nebo nebude vůbec. Křesťanská mystika se netýká jen elitních křesťanů, kteří mají zcela mimořádné podmínky pro duchovní život. Nabývá konkrétní podoby všude tam, kde člověk od pouhého nábo-

ženského přesvědčení postoupí k praktickému životu s Kristem, v němž věří. Z tohoto vztahu vychází ve svých postojích ke každodenním záležitostem, k úkolům v zaměstnání a společnosti, ve svých vztazích k bližním, zkrátka v celém svém životě. Jako solidní škola mystiky pro křesťany naší doby se přitom osvědčuje staletými prověřená duchovní tradice Karmelu.

Karmelitánské nakladatelství • Brož., 115x180 mm, 143 str., 149 Kč

PRIMASOVÉ KATOLICKÉ CÍRKVE · ZEMĚ STŘEDNÍ EVROPY V ČASE KOMUNISMU

Stanislav Balík • Jiří Hanuš a kol.

Publikace přináší v českém i středoevropském prostředí unikátní perspektivu – zkoumá a srovnává životy a role primasů katolické církve v Československu, Polsku, Maďarsku, NDR, Rakousku a na Ukrajině v druhé polovině 20. století v čase komunismu. Kniha si všímá až zarážejících rozdílů mezi první a druhou generací primasů. Jednotlivé příspěvky jsou věnovány kardinálům Josefu Beranovi, Józsefu Mindszenty, Stefanu Wyszyńskému, Josyfu Slipyjovi, Františku Tomáškov, Józefu Glempovi, László Lékaiovi, Franzi Königovi a arcibiskupům Alfredu Bengschovi a Pavolu Peteru Gojdičovi.

Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK) • Váz., 21x15 cm, 203 str., 298 Kč

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803 • Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1, e-mail: knihy@maticecm.cz • Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

771 11 Olomouc 1
147/2002
P. P.

TZ D + 1

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci. Dolní nám. 24 – IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská s. r. o., Olomouc. Redakce: Josef Višek, PhDr. Lubomír Stula. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství olomouckého č. j. 54/98 ord. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bludy v oblasti víry a mravy. Nezaměna to však, že udeřovatel schválení se ztotožňuje s názory jednotlivých článků. Adresa redakce a administrace: Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 585 222 803 (e-mail: svetlo@maticecm.cz; http://svetlo.maticecm.cz; objednávky týdeníku a knih, inzerce: knihy@maticecm.cz). Registrační značka MK ČR E 7225. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradníka 11, 949 01 Nitra, telefon 0042137/741 83 83; podávání novinych zástupců povolené SF, s. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlašování redakce: U článků o tzv. soukromých zjeveních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medzugasorje aj.), se podřizujeme konečnému úsudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.